

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
209. (1529.) szám

Kedves olvasónk!

Az utóbbi időben ismét megszorodtak a posta által kézbesített Új Magyar Szó-előfizetésekkel kapcsolatos reklamációk. Megkérjük, ha bármilyen problémával szembesül lapunk postai kézbesítését illetően, jelezze Bérés Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen.

Köszönjük!

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3274 ▲
1 amerikai dollár	3,1035 ▼
100 magyar forint	1,4530 ▼

Aktuális

3

Mihály „átnéz” Bănescu

Nem tartja válasza érdekesnek a 90 éves Mihály király Traian Bănescu államfőnek azt a nyilatkozatát, amelyben hazaárulással vádolja a szovjetek nyomására 1947-ben lemondott volt uralkodót.

Társadalom

7

Kivárnak a MOGYE vezetői

Még mindig nem döntött a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem (MOGYE) vezetése a magyar intézetek létrehozásáról – közölte Brassai Attila, az egyetem tanszékvezető tanára. A hét elején elnapolták az egyetem szenátusi ülését.

Kultúra

8

Véget ért a „Liszt 200”

„A háromhetes programsorozat zökkenőmentesen zajlott le, úgy, ahogy azt eltervezük. Minden bizonnyal a komolyzene kedvelői is elégedettek voltak a bőséges kínálattal, szinte minden előadást és hangversenyt telt ház fogadott” – értékelte az Új Magyar Szónak a fesztivált Szép Gyula.

Vezércikk

3

Forradalmak árnyképei

Földrésznünkön, legalábbis reméljük, olyasmi már nem fordulhat elő, mint Líbiában. Éppen elég, hogy féltve szeretett Közép-Kelet-Európánkban a hatalom egy forradalomnak kikiáltott választás („fülkeforradalom”) nyomán is megingathatja a demokrácia és a jogállamiság egyes pilléreit, vagy pedig – sajátos román találmány! – reformok ürügyén írja át és sérti meg a játékszabályokat. ▶

Ágoston Hugó

Nyugdíjak fagyponton

A romániai kispénzüket és a hazai bankokat is sújthatja a görög adósság elengedése

„Jövőre sem engedem meg magamnak, hogy egy keksszel többet vegyek” – a nyugdíjasok 2012 júliusáig nem számíthatnak emelésre Fotó: ÚMSZ/archív

Várhatóan csak a jövő év második felétől válik lehetővé a nyugdíjak és a közalkalmazotti bérek emelése – erősítette meg lapunknak Gyerkó László RMDSZ-es szenátor, aki részt vett a jövő évi költségvetésről szóló koalíciós tanácskozáson. Tájékoztatása szerint a költségvetés 2012-ben „visszafogott” lesz, hiányát megpróbálják három százalék alá csökkenteni. A deficit leszorítására azért van szükség, mert az esti EU-csúcs előtt nyilatkozó Traian Bănescu államfő szerint fennáll a veszély, hogy a görög eladósodásban érintett pénzügyi intézetek kimenekítik tőkéjüket Romániából, így még az idej hiány finanszírozására sem lesz pénz. **2. és 6. oldal ▶**

Népszámlálás meglepetésekkel

ÚMSZ

▶ Megbírásgolják azokat, akik nem közlik a számlálóbiztosokkal a személyi számukat – jelentette be tegnap az Országos Statisztikai Intézet igazgatója, aki menesztette a hivatal szóvivőjét. Vladimir Alexandrescu a hétfőn még azt mondta, hogy a személyi szám bizalmas adat, és a válaszadó eldöntheti, erről akar-e nyilatkozni. A számlálóbiztosok visszatérnek azokhoz a családokhoz, ahol a személyi szám rögzítését korábban elmulasztották. A kérdezőbiztosok eddig mintegy tízmillió személy adatait vették nyilvántartásba. Szociológusok szerint a népszámlálás eredményei meglepetéseket ígérnek. **4. és 7. oldal ▶**

„Szőnyegre hívott” megyék

▶ Borbély László környezetvédelmi és Leonard Orban EU-pénzekért felelős miniszter tegnap kérdőre vonta azoknak a megyéknek a képviselőit, amelyek elhanyagolták az integrált hulladékkezelési infrastruktúra kiépítését. Magyarok lakta megyék nem szerepelnek a „feketelistán”. **6. oldal ▶**

A számonkérés pillanata. Leonard Orban és Borbély László Fotó: Farkas István

Kampányparkok Vásárhelyen

▶ A városlakók pénzét és az uniós forrásokat is kampánycélokra használja Dorin Florea marosvásárhelyi polgármester: a városban egymást követik a költséges beruházások, amelyek létjogosultságát sokan vitatják. A Somos-tetőn 5,5 millió eurót fordítottak a szabadidős övezet kiépítésére, a városzéli Tudor negyedben pedig fényorgonás, szökőkutas luxusjátékszótér készül. Még nem tudni, mennyibe kerül az építkezés, azt azonban biztosra veszik: a megnyitó a jövő évi választási kampány „főpróbája” lesz. Eközben egyre több háztartásnak okoz gondot a napi vízfogyasztás kifizetése, a helyi vízszolgáltató legutóbb szeptemberben zárta el a vízcsapokat. **7. oldal ▶**

Röviden

Szolgálati nyugdíjkkal „fizetnének” a korrupciós bírók

Megvonná a szolgálati nyugdíjat a hivatali vagy a szolgálatukkal kapcsolatos bűncselekményért, korrupcióért jogerősen elítélt bíróktól a Legfelső Bírói Tanács (CSM). A testület elnökének, Horațius Dumbravának a javaslatára azoktól is visszavennék a nyugdíjukat, akiket büntetésből zártak ki. A határozat vagy kizárás véglegessé válásáig folyósított és felvett juttatásokat pedig vissza kell fizetniük. A CSM a határozatról értesíti az igazságügyi minisztériumot, hogy javaslatuk alapján indítsa el a törvénymódosítási eljárást.

Tőkés a ciántechnológia ellen

A ciántechnológia betiltásáról tárgyalt Tőkés László, az EP alelnöke Janez Potocnik környezetvédelmi biztossal. Az Európai Parlament tavaly májusban elsőprő többséggel szavazta meg azt a határozatot, amelyben Tőkés a ciánalapú bányászat általános tilalmának elrendelését indítványozta képviselőtársával, Áder Jánossal.

Támogatják a csángó gyerekeket

Partnerségi szerződést írt alá a Hargita megyei tanács és a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége a Csíkszeredában, magyar nyelven tanuló csángógyerekek oktatásának támogatásáról – jelentette be tegnap Solomon Adrián, a Csángószövetség elnöke.

Kisebbségkutató Székelyföldön

Székelyföldi kihelyezett irodát nyit Sepsiszentgyörgyön a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, amelynek új területi központja az elképzelések szerint regionális kutatásokkal foglalkozik majd.

Javult a vajdasági közbiztonság

Vajdaságban szilárd a közbiztonság, sikerült megőrizni a közrendet és a nyugalmat, és időarányosan csökkent a nemzeti hovatartozás miatti okokra visszavezethető incidensek száma is, olyannyira, hogy az idén a legalacsonyabb 2004 óta – jelentette ki Ivica Dacic szerb miniszterelnök-helyettes, belügyminiszter a vajdasági tartományi biztonossági tanács temerini kihelyezett ülésén.

Kadhafi fia bosszúra készül

Bosszút forral Szaif al-Iszlam, a meggyilkolt Moammer el-Kadhafi ismeretlen helyen tartózkodó, életben maradt fia (képfőnyelven). Azzal fenyegette meg az „árulókat”,

hogy pokollá teszi az életüket. „Mindentüvé követni kell és meg kell ölni a gyilkosokat” – közölte.

Nehezen megy a segélyosztás

Csaknem három nappal a törökországi földrengés után tegnap újabb túlélőket emeltek ki a mentőalakulatok a romok alól. A vasárnapi tragédiának a legújabb adatok szerint 459 halálos áldozata volt, több mint 1300-an pedig megsebesültek. A rengés következtében közel 2000 épület dőlt össze. Közben a károsultak egyre dühösebbek a segélyküldemények eljutásának lassúsága miatt. Erdogan kormányfő elismert bizonyos kezdeti „hiányosságokat”, de hozzátette: a hanyag, selejtes építkezések is hozzájárultak a halottak nagy számához.

Merkel kezében a kulcs

A német kancellár szerint az EU-nak a stabilitás uniójává kell válnia

Hírösszefoglaló

„Második menetre” gyűltek össze az Európai Unió állam- és kormányfői tegnap Brüsszelben, hogy a vasárnap elnapolt ügyben döntést hozzanak. A vezető politikusok lapzártánk után találkoztak egymással. Ezt megelőzően a nagy hírügynökségek és a világlapok szinte kivétel nélkül azt írták, hogy Európa a német kancellár-ra figyel, mivel az ő kezében van a megoldás kulcsa. Ugyanakkor hozzátették, hogy még mindig van esélyük a szkeptikusoknak, akik újabb halasztást akarnak kicsikarni.

„Ennél jobb változatot el sem tudok képzelni” – jelentette ki tegnap a Bundestag ülésén Berlinben Angela Merkel. A német kancellár az adósságválság leküzdését célzó tartós megoldások fontosságát hangsúlyozta kormánynyilatkozatában, kiemelve Görögország megsegítésé-

sének, a bankok feltőkésítésének, továbbá az euróövezeti mentőalap kibővített alkalmazási lehetőségeinek a szükségességét. Angela Merkel leszögezte: az Európai Uniónak a stabilitás uniójává kell válnia, és ismét utalt az európai szerződések módosításának szükségességére. A nyilatkozat után a parlament arról szavazott, hogy milyen mandátummal lássa el Merkelt az esti európai uniós csúcstalálkozón várható határozatokkal kapcsolatban. A szavazás formálisnak számított, mivel a kormánypártok, valamint az ellenzék legerősebb pártjai már előző este közös határozattervezetben állapodtak meg egy széles körű felhatalmazásról.

„Hiba volt azt várni, hogy az EU déli gazdaságai az északi országok teljesítményét tartani tudják” – jelentette ki Alan Greenspan. A volt Fed-elnök szerint az EU bukásának oka az alapítók rövidlátása volt: az

Traian Băsescu: Románia sorsa a bankok kezében van

„Még az ideai kiadásainkat sem tudnánk fedezni, ha a görög adósságok által érintett bankok kivonnák tőkéjüket Romániából” – figyelmeztetett tegnap, az EU-csúcsra utazása előtt Traian Băsescu. Az államfő ezért azt az álláspontot képviselte Brüsszelben, hogy a pénzügyi feltőkésítésre készülő uniós döntéshozók vegyék figyelembe a euróövezeteken kívüli EU-tagállamok helyzetét. „Románia idén 13 milliárd euró hitelt vett fel a belföldi pénzpiacról. Ha az anyabankok kimenekítik tőkéjüket a leánybankokból, nagyon nehéz helyzetbe kerülünk, mert nem tudjuk finanszírozni a költségvetési deficitünket” – magyarázta az államfő.

eurózóna létrehozásakor a politikusok azt feltételezték, az ország tudnak úgy viselkedni, mint a németek. „Bebizonyosodott, hogy ez nem így van, és Észak-Európa rákényszerült, hogy a déli államok túlköltekezését állja” – közölte az amerikai jegybank egykori vezetője. A déli államok fizetési mérleghiánya tovább emelkedhet, a fiskális válság mélyülhet Greenspan szerint, aki a CNBC-nek adott interjújában azt is jelezte: hosszabb távon az életszínvonal

csökkenésével jár majd az északi támogatások megszűnése. A Fed exelnöke úgy véli ugyanis: elkerülhetetlen, hogy a támogatások rendszerét megszüntessék, az eurózóna működését felülvizsgálják. Szerinte csak kulturális hasonlóság miatt tartásos közösségére van esély Európában; például Ausztria, Németország és Hollandia valutauniója reális elképzelés volna, ám a kulturális különbségek gátolják az széles körű együttműködést. ◀

Sorra bukznak el a kormányfők

Silvio Berlusconi

Iveta Radicová

David Cameron

Az euró és az Európai Unió válsága egymás után szedi „áldozatait” a közösség miniszterelnökei között.

Gy. Z.

► Lemond hivataláról az év vége előtt Silvio Berlusconi olasz kormányfő – adta hírül tegnap a *La Repubblica*. A római napilap – forrás megjelölése nélkül – egyúttal hivatkozik arra a Berlusconi és Umberto Bossi között megkötött „titkos megállapodásra”, amelyben a sokat támadott miniszterelnök ígéretet tett koalíciós partnerének, hogy 2012 márciusában új választásokat írnat ki.

Megmenekült a „blamáztól”

Berlusconi mandátuma eredetileg 2013 tavaszán járna le, a „titkos paktum” azonban nem vonatkoztható el a brüsszeli eseményektől. Bossi ugyanis arra akarta a kormányfőt rávenni egy éjszakai beszélgetésen, amely a hétfői EU-csúcsot előzte meg, hogy hozzon írásos hozzájárulást a súlyosan eladósodott Itália reformjaival kapcsolatban. Bossi az előrehozott választásokért cserébe hozzájárult a nyugdíjkorhatár felemeléséhez 67 év-

re, noha változatlanul elutasítja a megoldást. Berlusconi pedig csak így tudta elkerülni azt a „blamázt”, hogy üres kezekkel kelljen Brüsszelből hazatérnie. A miniszterelnök kezdeményezéssel teli, 15 oldalas levelet vitt magával. Az EU a tegnapi „második fordulóra” írásban kérte Róma hozzájárulását a gyengélkedő pénzügyek szanálásához és Olaszország gazdasági növekedésének emeléséhez.

Cameron mozgástere

Hasonló sors fenyegeti David Cameron brit miniszterelnököt – a támadás azonban ezúttal nem kívülről, hanem saját pártján belülről érkezett. A brit politikai társadalomban szinte az első perctől kezdve heves viták zajlottak az uniós tagságról; Cameronnak most elkeseredetten kellett tapasztalnia, hogy a parlament hátsó padsoraiból egy nyolcvan tagú társaság népszavazást követel az unióból való kilépésről. A javaslatot a koalíciós partner és az ellenzék azonban leszavazta.

A jelek szerint tehát a brit miniszterelnök nemcsak a brüsszeli tárgyalóasztalnál veszítette el az „idegőrcs” Nicolas Sarkozy és a keményfejű Angela Merkel között a mozgásteret: odahaza is számolnia kell azzal, hogy legközelebb már nem olyan biztos saját parlamenti frakciójának a támogatása. A brit lapok pedig arra emlékeztetnek, hogy konzervatív elődjének, John Majornek is az unióba tört bele a foga. Sőt, ami még drámaibb: a toryk „nagyaszszonyának”, Margaret Thatchernek ugyancsak.

Felfelé bukik?

Iveta Radicová pozsonyi miniszterelnök és a kormánykoalíciós Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU) alelnöke a hét elején jelentette be, hogy nem indul a márciusi előrehozott parlamenti választáson. A népszerű szlovák politikus döntése azt követően született meg, hogy a pozsonyi parlament döntését az uniós mentőcsomaggal kapcsolatban összekapcsolta bizalmi szavazással, márpedig a pénzügyi stabilitási mechanizmus bővítését a képviselők első menetben elutasították, és ezzel a kormány is megbukott. (A megismételt szavazáson „átment” a csomaggal.) ◀

A hidegháború utolsó emléke

ÚMSZ

► Texasban szétszerelték a legnagyobb, legerősebb és legrégebbi amerikai atombomba utolsó példányát – jelentették be kedden Washingtonban. A B53 típusú, kis teherautó méretű, 4500 kilogramm tömegű, hat megatonna robbanóerejű fegyvert csaknem fél évszázada, a hidegháború csúcspontján, a kubai rakétaválság évében, 1962-ben állították hadrendbe, és ott is maradt 1997-ig. Mintegy ötvenet gyártottak belőle. B-52-es hadászati bombázók szállították volna a cél fölé, és képes lett volna egy teljes világáros elpusztítására vagy mélyen a földbe rejtett létesítmények megsemmisítésére is. A Hirosimában 1945-ben ledobott atombomba erejét 600-szorosan múlta felül. A szétszerelést az Amarillo város közelében lévő Pantex gyárban végezték el. Ez az Egyesült Államok egyetlen atomfegyvereket össze- vagy szétszerelő üzeme. A művelet legfontosabb mozzanata az urániumtöltet körül elhelyezkedő 135 kilogramm hagyományos robbanóanyag biztonságos eltávolítása. Tekintettel arra, hogy régi technológiával készült, és az akkori mérnökök már nyugdíjba mentek vagy meghaltak, a szétszerelési folyamatot újra kellett tervezni, és új eszközöket is készítettek hozzá. A B53-asok nagy részét megsemmisítették a 80-as években, de így is jelentős mennyiségű maradt belőlük az amerikai arzenálban 1997-ig, amikor teljesen leselejtezték őket. A Pantex szövője nem tudta megmondani, mennyit szereltek szét belőlük a texasi üzemben, de az biztos, hogy hasonló feladatok várnak rá a jövőben is, mert Barack Obama amerikai elnök célul tűzte ki a nukleáris fegyverek számának a csökkentését. ◀

„Szimulálnak” a koalícióban

Cs. P. T.

▶ Hétfőn folytatódnak a tárgyalások a koalícióban a választási törvény módosításáról, az RMDSZ és a Demokrata Liberális Párt (PDL) ugyanis tegnapi egyeztetései során sem jutott közös nevezőre több lényeges kérdésben. Márton Árpád képviselő lapunknak elmondta: a következő tárgyalásra már konkrét számadatokkal készülnek a felek. „Házi feladatnak kaptam, hogy hétfőig különböző szimulációkat végezzek a szóba jöhető választási rendszerek alapján” – magyarázta a politikus. Márton nem kívánt további részleteket elárulni a tegnapi egyeztetések részleteiről. Hangsúlyozta azonban, hogy az RMDSZ nem hajlandó engedni abban a két kérdésben, ami az erdélyi magyarság megfelelő parlamenti képviseletét biztosítja. Az egyik az, hogy hány fős legyen a parlament, a másik pedig, hogy a mandátumok hány százalékát tegyék ki az egyéni választókerületekből megnyerhető mandátumok, és hányat a kompenzációs rendszer nyomán elnyerhető helyek. Mint ismert, az RMDSZ azt szeretné, ha a mandátumok 45 százalékát a töredékszavazatok visszaosztása nyomán nyernék el a jelöltek, a demokrata liberálisok azonban ezt az arányt 20 százalékra csökkentenék. A PDL 300-ra korlátozná a törvényhozók számát. A RMDSZ kompromisszumos javaslattal állt elő, eszerint a szenátorok száma csökkenne azáltal, hogy valamennyi megyének csak két szenátora lenne, de a képviselőház létszámát változatlanul hagyná. Így a jelenlegi 470 fős, kétkamarás parlament létszáma összesen 400-ra csökkenne. ◀

Felsőházi bukta

Nem az RMDSZ-en múltott. A szövetség szenátorai lelkiismeretesen részt vesznek a felsőház ülésén. Fotó: Tofán Levente

Cs. P. T.

▶ Az ellenzék bojkottja miatt tegnap ismét elmaradt a szociális támogatások törvényéről szóló szenátusi szavazás. A törvényhozás két legnagyobb alakulata, a Demokrata Liberális Párt (PDL) és a Szociáldemokrata Párt (PSD) között korábban olyan megegyezés született, hogy a jogszabály megvitatásáért és megszavazásáért cserébe a PSD megfigyelőket delegálhat egy neamji választókerület időközi választásokat felügyelő bizottságába. Az ígéretet azonban tegnap visszavonta a PDL, így a szociáldemokrata szenátorok testületileg kivonultak az ülésteremből. Miután a nagyobbik ellenzéki párt honatya nélkül nem

volt meg a szavazati többség, a szenátus ülését is felfüggesztette Mircea Geoană házelnök.

Fekete Szabó András, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője szerint borítékolható, hogy a szenátus jövő héten, november 3-án hallgatóságosan – azaz vita nélkül – lesz kénytelen elfogadni a szociális támogatások törvényét, így a jogszabály a kormány által előterjesztett formában kerül a képviselőházba. „Az ellenzék várhatóan jövő hétfőn ismét elgáncsolja a törvényt. Kedden nem is kerülhet napirendre, így kifutunk az időből, mert november 3-án életbe lép a hallgatóságos elfogadás elve” – magyarázta lapunknak a politikus.

Traian Băsescu államfő a múlt hét végén levélben szólította fel a

parlament két házának elnökét, hogy „kiemelt figyelmet szenteljenek” a szociális támogatások törvényének, ugyanis ez lényegesen javítaná a segélyrendszer működtetését. „A nemzetközi hitelintézményekkel kötött szerződésben vállaltuk, hogy 2012 január elsejétől életbe léptetjük ezt a törvényt. Éppen ezért remélem, hogy a két jogszabályt sürgősségi eljárásban vitatják meg és fogadják el” – írta az államfő, hangsúlyozva, hogy a nemzetközi partnerekkel szembeni vállalásokat teljesíteni kell. Traian Băsescu azért látta szükségesnek, hogy levélben sürgesse meg a két jogszabály vitáját, mert az ellenzéki „kézre került” szenátusban több hónapja nem sikerült előrelépni. ◀

Forradalmak árnyképei

Hiába igyekezik az ember egyetlen témára összpontosítani, elemzően állást foglalni, a durva képek, az erőszak képei, a falkává aljasuló vérszomjas csöcselék képei elötlolakszanak – mert

Ágoston Hugó most már nem csak a retinájáról, de a tudatából sem törli ki őket senki. Hogy azok a fegyveresek, akik néhány napja végigvonszolták a félelmetes líbiai diktátor élő testét, majd tetemét: forradalmárok voltak, és a zsarnok megérdemelte a sorsát? Hogy ez a forradalmak velejárója, és például Románia is jobban járt volna, ha Nicolae Ceausescu a tömeg lincseli meg, nem pedig egy karikatúrisztikus igazságszolgáltatási gesztus küldi a pokolba? Igaz. Pontosabban igaz lehet – ám ha igaz, akkor még borzasztóbb, mert valami olyasmit sugall, hogy az emberi közösség végtelenül kiszolgáltatott eszköze felette álló ehrendeléseknek, és nem gondolatai, akarata, hanem ösztöne vezérli történelemformáló tetteit. Pedig hát a diktátorokat is a történelmi és társadalmi körülmények termelik ki, és a rossz vezeték távozásával azok nem válnak egy csapásra kedvezőbbé a demokrácia – vagyis a törvényesség és a szabadság – számára. A hatalomgyakorlás demokráciusszerű formái nem csak forradalmak nyomán alakulhatnak ki, sőt; s nem tudni például, hogy milyen következményekkel jár a mostani felgyorsult (geo)politikai morfogenezis az arab világban. (Míg Tunéziában a szabad választások eufóriája után a jobban tagolt, közepes társadalom is rendelkezett, mondhatni nyugatorientált társadalom – még ha iszlám köntösben is – remélhetőleg átveszi a demokratikus modellt, mindenképpen elkezdődik a pártok és koalíciók, a hatalmi ágak demokratikus játéka, addig Líbiában a sárja további hatalomátvétele körvonalazódik, a demokratikus világ nem kis nyugtalanságára.)

A forradalom felfüggesztheti, általában felfüggeszti az addigi törvényességet, törvényeket, leszámol a „régirend” struktúráival, politikailag vagy akár fizikailag a vezetőivel. De ma már ennek is megvannak (nemzetközi törvényekben foglaltan) a szabályai. Földrészünkön, legalábbis reméljük, olyasmi már nem fordulhat elő, mint Líbiában. Éppen elég, hogy feltűnt a szeretett Közép-Kelet-Európánkban a hatalom egy forradalomnak kiképzett választás („fűlkeforradalom”) nyomán is meggingathatja a demokrácia és a jogállamiság egyes pilléreit, vagy pedig – sajátos román találmány! – reformok ürügyén írja át és sérti meg a játékszabályokat. Pedig mennyire nem minden történelmi jelentőségű, ami „forradalmi”! Ezért, bár a köztársaságot mint államformát mérhetetlenül tiszteljük, és semmiért fel nem adnánk, nyugodt szívvel fejezzük ki elragadtatásunkat a demokrácia-lecke fölözt, amit I. Mihály király, Románia volt uralkodója, „államfője” adott a parlamentben megtartott történelmi beszédében. A király példát mutatott méltóságból, politikai kultúrából, az emberi és nemzeti szolidaritásra való elhivatottságból – elsősorban a jeles hiányzóknak, bár azokról úgyis lepergnek ezek az értékek. Ilyen alapon akár továbbra is mindenünnen távol maradhatnak.

Mihály „átnézett” Băsescun

M. Á. Zs.

▶ Miközben parlamenti beszédekben csak utalásszerűen bírálta az ország jelenlegi hatalmait, a 90. születésnapját ünneplő Mihály király sokkal szókimondóbban fogalmazott a BBC televízióknak adott interjújában. Az angol riporter kérésére, hogy kommentálja Traian Băsescu román államfőnek azt a nyilatkozatát, amelyben hazaárulással vádolja őt, amiért 1947-ben a kommunisták nyomására lemondott trónjáról, Mihály király „átnézett” az államfőn. „Nem érdemes erre reagálnom, mert amint tudják, jelentéktelen dologról van szó. Ilyen ez az egész ügy. Minél alantasabb a sértése, annál fontosabbnak érzi magát. Kevés dolog érdekel kevésbé, mint ez” – mondta a volt uralkodó, egyértelműen Băsescu tudtára adva, hogy nem hajlandó vitába szállni vele. Hasonlóképpen nyilatkozott korábban Margit hercegnő, Mihály király lánya is, aki leszögezte, arra a következtetésre jutottak a családban, hogy az lesz a legjobb ha nem kommentálja Traian Băsescu nyilatkozatát.

Elemzők szerint Băsescu viszonya 2009-ben romlott meg az uralkodói familiával, amikor Radu herceg, a királyi család tagja bejelentette, hogy indulni kíván a soron következő elnökválasztáson. Azóta az államfő több alkalommal is ellenségesen nyi-

Zsófia spanyol királynő (középen) is felköszöntötte Mihály királyt. Fotó: Mediafax

latkozott Mihály királyról. A már fentebb említett hazaárulások vád után Băsescu elnök a király családnak is „nekiment”. Szerinte a románok 80 százaléka azt kívánja, hogy megválassza államfőjét, ugyanis „mi történik akkor, ha valamelyik örökös fogatékos lesz. A nyakadon marad államfőként?”. Az államfő kijelentését az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) is elítélte, nyilvános figyelmeztetésben részesítette Băsescut. Miközben az államfő királyellenes véleménye „átragadt” a Demokrata Liberális Pártra (PDL) is, kisebbik koalíciós alakulatként az RMDSZ nem azonosult ezzel az állásponttal. Kelemen Hunor

RMDSZ-elnök, művelődésügyi miniszter egyike volt azoknak a tárcavezetőknek, akik meghallgatták kedden a volt uralkodó parlamenti beszédét. „Mihály király parlamenti beszéde nagyon kiegyensúlyozott és tiszta volt, nélkülözötte az üres szövegeket és jelszavakat. Egyértelműségében és egyszerűségében hatásosnak bizonyult. Úgy gondolom, mindenki ilyen beszédre számított. Én csak értékelni tudom, és boldog születésnapot kívánok Mihály királynak” – nyilatkozta Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke levélben is felköszöntötte a 90 éves Mihály királyt, akit „az igazságosság és az egyensúly jelképének” nevezte. ◀

Vita a népszavazás szükségességéről

Kovács Zsolt

▶ Kovászna megye önkormányzata máról hétfőre halasztotta a szokásos havi ülését, amelyen többek között arról döntenek a tanácsstagok, hogy megszervezik-e azt a népszavazást, amely során Székelyföld egységéről dönthetnek a polgárok. Mint arról beszámoltunk, a Kovászna Megyei Tanács októberi ülésének napirendjére felkerült a Magyar Polgári Párt által még júniusban benyújtott határozattervezet, amely egy népszavazás kiírásáról rendelkezik. Meglátásuk szerint Kovászna, Hargita és Maros megyéket egy megyébe kellene sorolni, és az erről szóló népszavazás során a polgároknak arra a kérdésre kellene válaszolniuk: „Szeretnék-e, hogy Románia területi-adminisztratív átszervezése során létrejöjjön a Székelyföld adminisztratív terület?” Fazakas Tibor, a polgári párt országos alelnöke, Kovászna megyei tanács tag sajtótájékoztatón kifejtette: kinkeservesen sikerült napirendre tűzni a tervezetet, de kérdéses, hogy sikerül-e azt megszavaztatni a hétfői tanácsülésen. Az RMDSZ-es tanácsstagok a tervezet ellen szavaztak, amelyet rosszul előkészítettnek tartanak. Tamás Sándor tanácselnök szerint a kezdeményezés politikai nyilatkozatnak jó, de határozattervezetnek nem felel meg. ◀

Román lapszemle

Londonban mutatta be a Nokia legújabb okostelefonjait, amittől azt reméli, hogy visszacszerzi elvesztett fölönyét. (Adevărul) ▶ A galaci prefektúra épületének homlokzatát díszítő, carrarai márványból készített szobrokat vízálló messzsel „restaurálták”. (România liberă) ▶ A Zsil-völgyi Hobicaurikány egyik utcáján terítették el azt a koptatóterteget, amelyet a petrosényi feltalálók kísérleteztek ki. A poliméralapú anyagokkal 2009-ben felújított út jelenleg is kifogástalan állapotban van. (Evenimentul zilei)

A népszámlálás meglepetései

Ha az ideai népszámlálás eddigi eredményei alapján helyesen következtetnek a statisztikusok, akkor Románia lakossága – papíron – átlagosan 18 százalékkal lesz gazdagabb, mint egy évtizeddel korábban, a munkanélküliségi ráta megkétszereződik, vagyis a jelenlegi 4,89 százalékról 10,15 százalékra emelkedik, a törvényhozás két háza pedig karcsúbb lesz a mostaninál.

Bogdán Tibor

► Számos meglepetést hoznak majd az ideai népszámlálás eredményei – vallják csaknem egyöntetűen szociológusok, azt követően, hogy az akció során eddig már az ország lakosságának mintegy felét felkeresték és nyilvántartásba vették a kérdezőbiztosok.

Túl a hibahatáron

Mivel az ideai népszámláláson első ízben nem veszik nyilvántartásba a több mint 12 hónapja külföldön tartózkodó román állampolgárokat, az ország lakossága – a tíz évvel ezelőtti census alkalmával megállapított 21,5 millió fő helyett várhatóan 18-19 millióra esik vissza.

Ez persze voltaképpen csak időleges csökkenést jelent, hiszen a határon túl munkát vállalók jelentős része előbb-utóbb visszatér az országba.

Természetesen a trend még ebben az esetben sem változik, hiszen Románia lakossága immár 22 esztendője következetesen fogyatkozik, részben a nagyarányú kivándorlás, másrészt az igen alacsony születési arányszám miatt. Ilyen tekintetben a legutóbbi, 2002. évi népszámlálás eredményei igencsak kellemetlen meglepetést okoztak statisztikusoknak, szociológusoknak egyaránt. Ők ugyanis legfeljebb 400 ezer fős csökkenésre számítottak, ehelyett az ország lakossága 1,1 millióval lett kevesebb, mint

volt 1992-ben – a 700 ezres tévedés pedig jócskán túlért a megengedett hibahatáron.

Drámai módon fogyatkozik azonban az ország foglalkoztatott lakosságának létszáma, amely a jelenlegi 10 millióról 7-8 millióra eshet vissza – amint azt az eddigi felmérés eredményei is mutatják. Ez jóval gyorsabb ütemű csökkenést vetít előre, mint amelyet eredetileg a Demográfiai Kutatóközpont tanulmányában előre jelzett a következő esztendőkre. Az intézmény szakembereinek prognózisa szerint ugyanis az aktív lakosság száma még 2025-ben sem esett volna vissza 9,3 fő alá, 2035-ben is 8,3 millió körül alakult volna, és csupán 2045-ben csökkent volna 7,3 millióra.

Pozitív és negatív hozadék

A népszámlálás eredményeinek megfelelően az ország lakossága minden bizonnyal nagyobb egyéni vagyonnal jelenik majd meg, persze csak a statisztikában. A létszámbeli fogyatkozás következményeként ugyanis a bruttó hazai termék kevesebb személy között oszlik meg, így elméletileg fejeként átlagosan 3000 lejjel lesz nagyobb, vagyis a jelenlegi 24 459 lejjel szemben elérheti a 27 439 lejt. Feltehetően azonban a népességszökkenés meghaladja a kétmilliót, így az egy főre jutó bruttó hazai termék akár a 29 ezer lejt is megközelítheti, ami több mint 18 százalékos növekedést jelent.

A lakossági létszám csökkenése azonban negatív hozadékkal is jár a statisztikában. Így például ennek következtében nyilvánvalóan magasabb lesz a munkanélküliségi ráta, hiszen az állást keresők – még ha számuk nem is növekszik a mostani 720 ezerhez képest – nagyobb részarányt jelentenek

ma a megfogyatkozott lakosságra számítva. Kétmillió „lakossági mínusszal” számolva a munkanélküliségi ráta 8,9, a (valószínűbb) 3 millió fős fogyatkozást alapul véve pedig 10,15 százalékos lesz. A munkanélküliségi mutató ez esetben nagyjából azonos szintre kerülne a Magyarországon jelzett 10,3 százalékkal, de alacsonyabb lenne a bulgáriai 11,7 és a szlovákiai 13,4 százaléknál.

Mivel pedig külföldön többnyire a fiatalabbak keresnek és találnak munkát, drámaian megváltozna a gazdasági szempontból passzívnak minősülő – 65 év fölötti –, illetve a gazdasági életben aktívan jelen levő – 15-64 év közötti – személyek aránya is. Az Eurostat adatainak megfelelően egyébként Romániában ez az arány minden évben növekedett; míg ez a mutató 2001-ben még nem érte el a 20 százalékot sem, addig tavalyra 21,4 százalékra emelkedett.

Karcsúbb testületek

Kevesen gondoltak rá, de a lakosság létszámbeli meg-

fogyatkozása hozzájárulna egy vitatott politikai kérdés megoldásához: a parlament karcsúsításához is. A képviselőházi és szenátusi honatyák számát ugyanis a lakossági létszám függvényében állapítják meg.

Az érvényes törvények szerint 70 ezer lakosra jut egy képviselő, 160 ezerre pedig egy szenátor. Ennek alapján aztán 2 millió fős csökkenés esetén a jelenlegi 330 alsóházi tag helyett csupán 271 lenne, ami akár 257-re is korlátozódhatna akkor, ha a népszámlálási eredmények 3 milliós népességszökkenést mutatnának. Ami a felsőházi honatyákat illeti, a jelenlegi 137 főből csak 118, illetve 112 maradna.

Mindez természetesen kihatna a közigazgatásra is, hiszen minden bizonnyal karcsúsodnának a helyi tanácsok is, nem utolsósorban pedig módosulnának – gyakorlatilag csökkennének – az egyes régiók számára kitulandó pénzeszettek is, a krónikus pénzügyi hiánnyal küszködő kormány(ok) nem kis meglepetésére. ◀

Közép-Európa: sötét (gazdasági) jövő

Az euróválság azonnali és tartós megoldásával kapcsolatos várakozások „elhibázottak”, a piacok azonban ettől függetlenül is „lazán átsiklottak” afelett, hogy a közép-európai térség növekedési kilátásai „rosszról még rosszabbra” fordultak.

Bogdán Tibor

► A romló külső környezet miatt jövőre várhatóan meredeken lassul a közép-európai hármak – Magyarország, Lengyelország és Csehország – gazdasági növekedése, sőt Magyarországon most már valószínűsíthető az újabb recesszió – vetítették előre a felzárkózó piacok várható alakulását vizsgáló londoni elemzők.

Nincs immunitás

A Capital Economics – az egyik legnagyobb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőház – jövő esztendőre szóló prognózisa szerint a három közép-európai gazdaság sem immunis az euróövezeti válsággal szemben, így aztán „a legjobb esetben is” a növekedés lelassulása várható az exportkereslet gyengülése miatt. A szoros pénzügyi kapcsolatok azonban azt jelentik, hogy ennél „sokkal rosszabb” következhet akkor, ha az euróválság átterjed a nyugat-európai bankokra. A Capital Economics szerint ebben az esetben egészen új helyzet állna elő, és az ennek következtében kialakuló recesszió akár meg is haladhat-

ná a 2008–2009 évi hanyatlás mértékét. Neil Shearing és William Jackson, a ház két vezető felzárkózó piaci közgazdásza – a 2012-re szóló átfogó prognózis összeállítói – szerint a Magyarország, Lengyelország és Csehország részvénypiacain mostanában tapasztalható fellendülés nem lesz tartós, mivel nagyrészt azokon a mélyeneken alapul, hogy az euróövezeti döntéshozók tartós megoldást találnak a valutauniós adósságválságra. Az euróválság azonnali és tartós megoldásával kapcsolatos várakozások azonban „elhibázottak”, de a piacok ettől függetlenül is „lazán átsiklottak” afelett, hogy a közép-európai térség növekedési kilátásai „rosszról még rosszabbra” fordultak – fogalmaznak előrejelzésükben a Capital Economics londoni elemzői.

Csekély mozgáster

A ház két szakértője szerint állításuk igazának legújabb bizonyítéka a héten közzétett előzetes októberi euróövezeti beszerzési menedzserindex (PMI), amely a valutauniós gazdasági aktivitás további esését jelzi. Tekintettel az erőteljes beszál-

A Capital Economics elemzői: Neil Shearing és William Jackson. Sötétben látják a jövőt

tói kapcsolatokra, valószínűnek tűnik, hogy a közép-európai hármak feldolgozóipara „követi majd a recesszióba” – vélekednek a Capital Economics londoni elemzői.

A ház szerint mindezt súlyosbítja az a körülmény, hogy a három ország gazdaságpolitikai döntéshozói csekély reagálási mozgásterrel rendelkeznek. Magyarországon a kormány éppen most húzza még feszesebbre a költségvetési politikát, Lengyelországban pedig az alkotmányos adósságlimit szintén azt jelenti, hogy 2009-től eltérően ezúttal már nincs mód a költségvetési ösztönzésre. Mindent egybevetve a ház londoni közgazdászai arra a véleményre helyezkednek, hogy 2012-ben Lengyelországban csupán másfél százalékos – a 2009-ben mértnél is lassúbb – lesz

a gazdasági növekedés, Csehország hazai összterméke alig 0,7 százalékkal bővül, Magyarországon ugyanakkor – a csökkenő külső kereslet és a feszesebbé váló hazai költségvetési politika együttes hatásaként – a brit szakértők mintegy 0,5 százalékos visszaesést várnak a jövő esztendőre.

Más nagy londoni elemzőházak is jelentősen csökkentették az utóbbi napokban a közép-kelet-európai térségre és Magyarországra adott növekedési előrejelzéseiket, de a Capital Economics új, keddi prognózisa eddig az egyetlen, amely a magyar gazdaságban recessziót valószínűsít 2012-re.

Magyarország: romló mutatók

A JP Morgan bankcsoport londoni közgazdászai

minap kiadott, felülvizsgált prognózisukban közölték, hogy a magyar gazdaságban az általuk eddig várt 1,3 százaléknál 0,8 százalékponttal alacsonyabb, mindössze 0,5 százalékos növekedéssel számolnak 2012 egészére. A ház londoni elemzői szerint jövőre Magyarországon lesz a leggyengébb a gazdasági növekedés a közép-kelet-európai országok csoportjában.

A Goldman Sachs (GS) bankcsoport londoni befektetési részlegének felzárkózó piaci közgazdászai ugyan csak minap ismertették, frissített térségi előrejelzésükben közölték: a helyzet legutóbbi alakulása nyomán most már „enyhe” recessziót jósolnak az euróövezetben, és várakozásuk szerint a valutauniós gazdaság teljesítményének visszaesése még az idén elkezdőd-

dik. Mindennek alapján a cég londoni szakértői a magyar gazdaság ideai növekedési ütemére adott prognózisukat az eddigi 1,9 százalékról 1,2 százalékra gyengítették, a 2012 egészére szóló magyarországi bruttó hazai termék növekedésére vonatkozó becslésüket pedig megváltoztatták: a korábbi előrejelzésükben szereplő 2,2 százalék helyett most már csak 1,1 százalékos növekedést várnak jövőre a magyar gazdaságban.

A régió átalakulásának finanszírozására húsz éve létrehozott londoni Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) múlt héten kiadott legfrissebb átfogó előrejelzése Magyarországot esetében az eddigi 2,7 százalékról 1,0 százalékra vette vissza a bank 2011-re szóló GDP-növekedési becslését.

Az EBRD 2012-re a közép-európai és balti csoport egészében most 1,7 százalékos gazdasági növekedést valószínűsít jövőre, éppen a felét az egyelőre korábbi prognózisban szereplő 3,4 százalékos jövő évi előrejelzésnek.

Magyarországnak az új EBRD-jelentés a jövő év egészére 0,5 százalékos gazdasági növekedést jósol. A bank előző, júliusi előrejelzésében még 2,8 százalékos magyarországi GDP-plusz szerepelt 2012-re.

Az EBRD új elemzése szerint nem kizárható, hogy az euróövezeti válság kiterjedése esetén az átalakuló régiót a 2008–2009-esnél is nagyobb külső sokk éri. ◀

Lap-top

A nap címe. Mit írt Mihály király a Szenátus és a Képviselőház díszkönyveibe, *Adevărul*

Magyarázat. Előre látjuk, hogy azzal, amit beírt, a volt király ismét vihart kavart. Lennének olyanok, akik kajánul helyesírási hibát keresnek benne (olyasmit, hogy „álamfő” vagy „áld meg a románt!”), mások valamilyen fennkölt ostobaságot. Nos, a király egyetlen szót írt be mindkét könyvbe: Mihai. Ennyi elég, mindenki tudja, mit akart mondani, kiról és miről van szó. Összetéveszthetetlenül!

Sapientia sat. Két csodálatos mondat a király beszédéből: „A politika kétélű kard. Szavatolja a demokráciát és a szabadságjogokat, ha a törvény és az intézmények tiszteletben tartásával gyakorolják. A politika azonban káros lehet az állampolgárok számára, ha az erkölcs semmibe vételével, a hatalmat személyes alapon és az állam intézményeinek elsődleges célját elhanyagolva gyakorolják.” Továbbá: „A demagógiának, a rejtegetésnek, a primitív önzésnek, a hatalomhoz való kapaszkodásnak és az önkényességnek nincs mit keresniük 2011 Romániájában. Ezek igen emlékeztetnek az 1989 előtti évekre.” (*Adevărul*) Elég egyértelmű, hogy kinek kellene elsősorban megszívlelnie a jótanácsokat. Persze reménytelen...

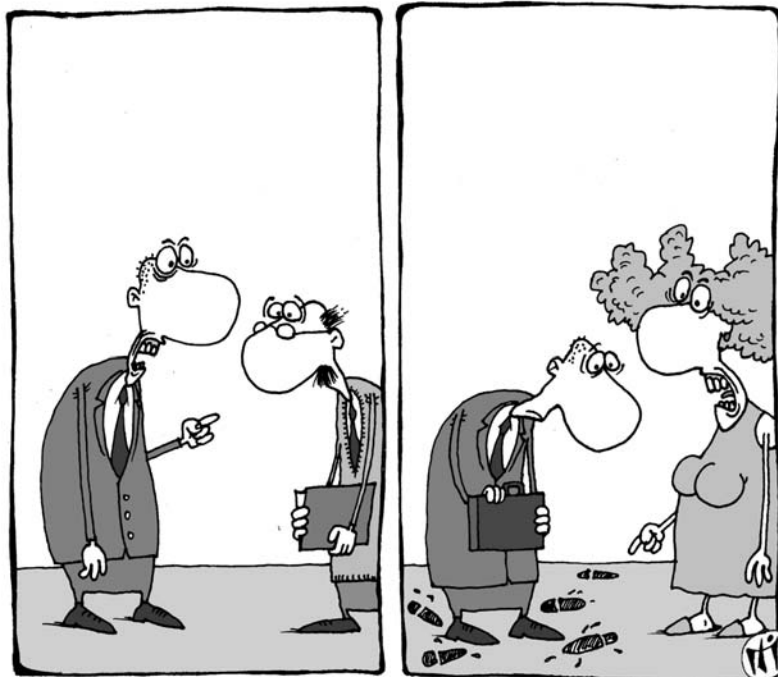
Mitől félnek a románok? A *Jurnalul național* ismerteti annak a közvéleménykutatásnak az eredményét, amely a „románok” félelmeinek tárgyát térképezi fel. (Vajon minket, magyarokat is beleértene, vagy nekünk más félelmeink vannak? Félő, titok marad, hacsak az RMDSZ felmérésekkel foglalkozó, megtámasztott részlege nem méri fel külön. Ami minket illet, bevalljuk, mindig mástól félünk legjobban.) A félelmekről következő számunkban számolunk be.

A nap állírája. Az Országos Statisztikai Hivatal többször hangsúlyozta, hogy a népszámláláskor szerzett adatokat nem a lakosság ellen, például visszaélésekre, választási csalásra használja fel (ami igaz, mert erre más szerek vannak inkadrálva); most bejelentette, hogy az adatok alapján *Az ország 500 leggazdagabb embere* című kötet mintájára kiadni készül *Az ország legszegényebb 15 millió embere* című toplistát.

Minden napra egy mondat

„A kételkedők büntetése, hogy mindig mindenben kételkednek, még a saját kételyeikben is.”
Ámosz Oz

Egy vezető hétköznapijai

Horváth István

A „négyesfogat”

SZELLEMLIDÉZÉS

Megjelenésük után a felületes szemlélő első benyomása az, hogy mennyire egységes, összeforrott, mélyen elvtársi ez a csoport; a valóságban szó sincs erről. Alapvető ideológiai ellentétek vannak köztük, de ez csak évek múlva derül ki; ami pedig a személyes kapcsolatokat illeti, szinte kivétel nélkül gyűlölik egymást.

Kifelé egyformán hirdetik az egység és pártjelszavait, a magánéletükben alig állnak szóba egymással. A gyűlölet gyökerei az emigráció mélységeiben találhatók; mindegyik tud valami rosszat a másiktól. Ha az egyik csak elgáncsolta a másik szindarabjának bemutatását, az még a legenyhébb eset; nőügyek, „lebuktatások”, a pártból való átmeneti kizárások, GPU feljelentések vannak a háttérben; keserves emigrációs évek féltékenykedései, gonoszságai, intrikái.

De minderről a hazaiak semmit sem tudnak; az ő szemükben felcsillan a fény: megjöttek a Szovjet-beli elvtársak, a régi harcosok, akik voltaképpen az új, szocialista ember első képviselői Magyarországon.

Persze nemcsak az irodalomban, sőt elsősorban nem is itt; számuk nagyobb a hadseregben, a rendőrségben, az ipar „parancsnoki magaslatán”. És arányszámuk a legnagyobb, úgy is mondhatnánk, aránytalanul a legnagyobb a párt és az ország vezetésében. A négy legfőbb vezető, a híres „négyesfogat”: a mindenható főtitkár és miniszterelnök: Rákosi Mátyás, valamint gazdasági helyettese: Gerő Ernő, szervező, rendőri, katonai helyettese: Farkas Mihály, és ideológus helyettese: Révai József – egytől egyig moszkoviták.

Aczél Tamás – Méray Tibor: *Tisztító vihar* (1958)

Emberiség

A hírforrások mostanában meglehetősen keverik az emberiség elleni bűntettek fogalmát az emberiség elleni bűncselekmények tényállásával, ráadásul a Fidesz éppen betervezni készül egy törvényjavaslatot az utóbbi tárgykörben, még egyszer nekifutva az '56-os elszámoltatás meg a kommunizmus alatt elkövetett bűnök ingoványos betonfalának.

Közünk szólván: az emberiség szó mindeddig nem volt a magyarban, bár – lehet – igény lenne rá. Kolozsvári Grandpierre Emil szellemét idézem ide, aki a jogi nyelv furcsaságait, emlékezetem szerint, utoljára tűzte tollhegyre. Ő az „üzletszerű kéjelgés” fogalmán akadt meg, mert szerinte, akik üzletszerűen úzik az ipart, kizárt, hogy kéjelegnének munka közben.

A nemzetközi jogban és más országok törvénykezésében két egymástól nagyon eltérő fogalomról van szó. Az emberiség ellen elkövetett bűnök a háborús cselekmények, népirtások stb., az emberiség elleniek pedig, mint a deportálás, faji megkülönböztetés, vallási, származási vagy világnézeti alapon történő üldözés, erőszak stb., összefoglalnak mindent, ami az emberi méltóságot, szabadságot, egészséget támadja. Bizonyára nem foglaltam össze a kérdést teljes jogi szabotossággal, csak annyira, amennyire a megértéshez hétköznapi ésszel szükséges.

Vallásháborús időkre utal az egybetűs eltérés, meg a kétféle bűncselekmény fogalmi összecsúsítása. Jó volna jogilag legalább egyértelmű helyzetet teremteni, mert '56 elítélteit bíróságtól kapták az ítéletet, s minden erőszakos emberhalál egyben az emberiség ellen elkövetett bűn. Az emberiség már tágabb fogalom, belefér minden igazságtalanság, amiről ezer évek óta az együttélés szól.

Most már nem jogi természetű kérdés, hanem inkább az emberiség fogalmának feszegetése az az aggodalom, amivel ezeket a 30–50–60 évre visszatekintő törvénykezési kísérleteket figyeljük. A náciüldöző szervezetek is azért váltak idővel egyre kínosabbá, mert – ugyan az igazság igényével – de elbutult, rozoga, semmire nem emlékező vénembereket rángattak bíróság elé. A létezett szocializmusnak néhány hosszú életkort megélt hírhedt képviselője még itt van közöttünk, s mint a Biszku film-ből kiderült, nemigen fogják már föl, mi minden változott meg a világban.

Az emberiség elleni törvény tartalmazná, hogy ezek a bűnök soha nem évülnek el, és a bíróságok példás büntetéseket szabhatnának ki a néhány túlélőre. Visszamenőlegesen, ami az egyik legősibb jogelvet sérti. Az alapnak és kiindulásnak tekintett római jog tiltja az ilyesmit. De azt is tudjuk a rómaiak óta: a népnek kenyér és cirkusz kell. Amikor kisebbé válik a karéj, akkor a kikiáltó hangja erősödik.

Krebsz János

Királykesergő

Az iskolában Petőfi versét tanultam: „Szivőknek minden porcikája rossz,/ Már anyja méhéből gazságot hoz,/ Véték, gyálázat teljes élete,/ Szemétől a levegő fekete,/ S megromlik a föld, melyben elrohad/ Akasszátok föl a királyokat!” Sokáig a királygyilkos francia forradalmat tartottam az újkor legjelentősebb változásának. Ma már nem. De azért monarchista nem lettem.

Románia Szocialista Köztársaság bukása után is csak a szocializmust tartottam az elvetendőnek. A kilencvenes években Arisztotelész *Politikájában* felvetett dilemmájára határozott volt a válaszom. Vajon akkor kicsoda a megvesztegethetetlenebb – kérdi az ókori filozófus – az egyedüli vezető vagy inkább azok, akik számra is többen vannak, és emellett jók is? Nemde, hogy akik többen vannak! Ráadásul a szocializmusban mindig éhes értelmiséginek meggyőző volt Arisztotelész érvelése: „a közösen összehordott vacsora is pompásabb, mint

egy ember egyszerű vendégsége.” Nyilvánvaló volt akkor számomra, hogy a jövő a köztársaságé. Az a jövő a mai jelen... A csapdát – noha ismerem működési mechanizmusát – én sem kerülhettem el. Arisztotelész *Politikájából* csak azt értettem meg, ami megerősítette meggyőződésemet. Ma már fontosnak tartom a görög gondolkodó közbeszúrását is: Igen, de akik többen vannak, pártoskodhatnak, míg az egyedülálló nem viszálykodhat.

A Román Köztársaság elöljáróinak pártoskodása – s az erdélyi magyar közösség vezetőinek pártosodása – a gazdasági, szellemi és erkölcsi nyomor felé taszította a vezetőket. Megalázta a nyugdíjasokat, a betegeket, a tanárokat, orvosokat, köztisztviselőket, kizsebelte a vállalkozókat. Erről beszélt az ország parlamentjében egy király.

A kilencvenedik évét betöltő Mihály román király a Nép Házának nevezett Parlamentben, ahova a demokrácia egyébként háltni jár, fontos beszédet mondott. Figyelmeztetett: a demokratikus intézményeket nem

csak a törvények és az erkölcs vezérlik, hanem a kötelességtudat és a hozzáértés is, ezek jelentik a közélet alapelveit. Románia Parlamentjében szokatlan eleganciával beszélt arról, hogy a demagógiának, a primitív önzésnek, a hatalomhoz való ragaszkodásnak és az önkénynek nincs helye a mai román intézményrendszerben (értsd: nem lenne helye...), azok az 1989 előtti időszakra emlékeztetnek. A holnap nem létezhet erkölcs, hit és emlékezet nélkül – fűzte hozzá. Márpedig a jó kormányzás célja a holnap, a mai Romániát nem a szüleink hagyták ránk, hanem a gyerekeinktől kaptunk kölcsön” – zárta beszédét Mihály király.

Mi lett volna, ha a kilencvenes évek elején Románia visszatér a monarchiához, amelyben a pártoskodók fölött egy művelt és erkölcsös államférfi áll, és nem a pártoskodók élére áll egy dogmatikus, szektáns, viszálykeltő, félművelt pártpolitikus? A történelem tiltott kérdése a Mi lett volna, ha...? A Mi lenne, ha...? kérdését már fel lehet tenni, néhányan Közép-Európában firtatják is, hogy nem jelentene-e a királyság olyan

össztársadalmi alternatívát, amely a jelenlegi erkölcsi, kormányzási, politikai válságból kiutat jelenthetne, és amelynek helyreállításával a nemzet rátalálhatna saját, eredeti életformájára is. (Ne feledkezzünk meg az ortodoxia égi és földi Atyácska iránti hódolatáról!) A volt szocialista államok monarchistáinak alapállása az, hogy a jelenlegi köztársaság olyan autoritás- és legitimitásdeficittel küszködik, amelyet nem tudott leküzdeni a rendszerváltás óta eltelt húsz év alatt sem, képtelen volt a konszolidációra a kommunista diktatúra után, így a köztársaság bukott államforma. A posztkommunista hatalom folyton az abszolút népuralmiságra hivatkozott, de a kormányzás sohasem járt együtt a nép megkérdezésével. A köztársaság bukásának megakadályozására Bulgáriában történt a legfurcsább kísérlet: a volt király, Simeon lett a miniszterelnök, ám ez a strucctevé is fejnek homokba dugásával kísérletezett... A romániai lakosság többsége ma egyetért a jelenlegi államszerveződési formával. Románia továbbra is köztársaság marad. És marad a szomorú felismerés: Kelet-Európa mindig elpuszkázza a nagy politikai lehetőségeket, majd kesereg rajta.

Ambrus Attila

Prioritás az energetika

Hírösszefoglaló.

► A kormány komolyan veszi az állami tulajdonban levő vállalatok privatizálását, illetve a magánszférából érkező szakemberek kiválasztását ezek élére – jelentette ki tegnap egy bukaresti energiafejlesztési konferencián Borbély Károly. A gazdasági minisztérium államtitkára ugyanakkor kitért a szaktárca és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) között létrejött megállapodás egyéb tételeire is, amilyen a például a Hunyad és Olténia energetikai komplexumok létrehozása. „A kormány prioritásként kezeli a szénbányászatot. Ezen központok létrehozásával két szociális problémát is megold, a Zsilvölgyi és a Râmnicu Vâlcea-i bányászok foglalkoztatását” – mutatott rá Borbély Károly. A rendezvényen jelen levő Mark Gittenstein, az Amerikai Egyesült Államok nagykövete figyelmeztetett, hogy az ország nem számíthat komoly energetikai befektetésekre, amíg nem történik meg ennek a piacnak a teljes liberalizációja. A diplomata ugyanakkor arra is rámutatott: Románia számára a privatizáció az egyetlen mód a külföldi beruházások bevonására. ◀

Nyugdíjak fagyponton

Cs. P. T.

► Elképzelhető, hogy a kormány csupán a jövő év második félévétől emeli a nyugdíjakat és állítja vissza az eredeti szintre a közzszférában tavaly lefaragott béreket – jelentette ki lapunknak tegnap Gyerkő László szenátor. Az RMDSZ-es politikus részt vett azon a megbeszélésen, amelyen Mugur Isărescu jegybanki kormányzó és Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter ismertette a koalíciós pártok vezetőivel a jövő évi költségvetés alapjául szolgáló adatokat. „Számokkal egyelőre nem kívánok szolgálni, mert még semmi sem végleges, de annyit mondhatok, hogy visszafogott költségvetésünk lesz” – mondta az ÚMSZ-nek Gyerkő.

A szenátor szerint a tegnapi tanácskozáson ismertett adatok arra engednek következtetni: ha a gazdasági növekedés a prognózisoknak megfelelően alakul, lesz elegendő tartalék arra, hogy a második félévben emeljék a nyugdíjakat és a közalkalmazotti béreket. „Am ez csak az egyik forgatókönyv, amelyben gondolkozunk” – mondta a szenátor.

Mugur Isărescu és Gheorghe Ialomițianu

Fotók: Tofán Levente

Egyelőre azt sem tudni még, hogy a kormány mekkora gazdasági növekedéssel, illetve mekkora deficittel számol majd a jövő évi költségvetésben. Gyerkő László tájékoztatása szerint a koalíció jövő héten tárgyal majd a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Bukarestben tartózkodó küldöttségével, ekkor véglegesítik majd ezeket az adatokat. Annyi bizonyos, hogy az Európai Biztonság két százalékos növekedést jósol Romániának, az IMF pedig még nem árulta el a prognózisát. A

deficitről Gyerkő elmondta: minden jel szerint a kormány komolyan veszi majd az államfő kérését, és megpróbálja három százalék alá csökkenteni a költségvetési hiányt. „Ezt én teljesíthetőnek látom” – jegyezte meg az RMDSZ-es politikus.

Mint ismert, az RMDSZ korábban azt kérte a koalícióban: a költségvetés összeállításakor tegyék lehetővé a nyugdíjak inflációt is meghaladó mértékű növelését, illetve a lefaragott közszolgálati bérek visszaállítását. Borbély László politikai al-

elnök – aki szintén részt vett a büdzséről szóló tanácskozáson – tegnap erről azt mondta: az RMDSZ azoknak a megoldásoknak a híve, amelyek nem vezetnek Románia ellenőrizhetetlen eladósodásához. „Meg kell néznünk, melyek a jövő évi gazdasági lehetőségek. Senki sem szeretne kiegyensúlyozatlan büdzsét” – mondta a politikus.

Mint ismert, az RMDSZ korábban arra hivatkozott: a nyugdíjak inflációnak megfelelő kiigazítását, illetve az országos bruttó átlagbér-növekedés 50 százalékának megfelelő emelését az egyetemes nyugdíjtörvény írja elő. A kormány azonban sürgősségi rendeletben elhalaszthatja a juttatások előírt megemelését.

A tavaly 25 százalékkal megnyírbált közalkalmazotti bérek visszaállításáról törvény nem szól ugyan, ám erre a kormányfő többször is ígéretet tett. Idén januártól végül 15 százalékkal emelték a fizetéseket, s az utóbbi hónapokban Emil Boc miniszterelnök már sokkal óvatosabban fogalmazott, amikor az eredeti szintre történő visszaállításuk került szóba. ◀

A Nokiának áll a zászló?

ÚMSZ

► Noha Alin Tișe, Kolozs megye tanácselnöke a napokban sajtónyilatkozatban jelentette ki, hogy az általa vezetett testület igényt tart a Nokiának három éve átengedett, máig paragon álló nemeszsuki területekre, a 2008-as szerződést vizsgáló megyei bizottság tagjai egyre kevesebb esélyt látnak a követelések érvényesítésére. Az illetékesek úgy vélik, a máig titkosított szerződés egyértelműen a finn gyártónak kedvez, ráadásul a megállapodás részleteit sem lehet nyilvánosságra hozni – egyrészt azért, mert amíg érvényben van, ezt lehetetlen megtenni, másrészt pedig a megyei tanács képviselői attól tartanak, a feltételek „kitergetése” esetén komolytalanoknak tűnhetnek majd a potenciális befektetők szemében. Elismerve, hogy jelenleg a finneknek áll a zászló, Tișe sietett leszögezni: követeléseiket arra alapozzák, a cég nem tartotta be vállalatát, miszerint beépíti a teljes területet. A tulajdonvita téje nagy: ezen múlik, hogy ki tárgyalhat azon vállalatokkal, amelyek már érdeklődnek a Nokia távozásával üresen maradó területek iránt. ◀

Hulladékgazdálkodás: szőnyegre hívott megyék

Farkas István

► „Magyar, illetve többségében magyarok által lakott megyék nem szerepelnek az általunk összeállított feketelistán. Maros és Kovászna megye illetékesei például már alá is írták az integrált hulladékgazdálkodásról szóló szerződéseket” – nyilatkozta lapunk kérdésére Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter azon a sajtótájékoztatón, amelyet Leonard Orbán az Európai Ügyek Minisztériumának vezetőjével tartott Bukarestben. A két tárcavezető tegnap azoknak a megyéknek a képviselőivel találkozott, amelyek lemaradtak az integrált hulladékgazdálkodási infrastruktúra kiépítésében. Orban hangsúlyozta: elsődleges fontosságú, hogy az előljárók megértsék, sürgősen tisztázniuk kell a személtárolók építésére kijelölt telkek helyzetét, ellenkező esetben fennáll a veszély, hogy jelentős támogatásoktól esnek el. „Ha Románia nem tudja bebizonyítani, hogy az erre kapott uniós pénzt fel tudja használni, 2013-tól támogatás nélkül marad” – figyelmeztetett.

A miniszterek tájékoztatása szerint jelenleg 21 megyében nem írták még alá a szerződést, ezek közül hat esetben belátható időn belül orvosolják a helyzetet. „A székesfehérvári megyék közül Har-

gita megyét voltunk kénytelenek meghívni erre a találkozóra, viszont úgy érzem, behozták a lemaradást, és reményeim szerint jövő év végéig ők is túl lesznek a kezdeti fázison” – magyarázta Borbély, hozzátéve, a megyében Székelyudvarhely esetében merült fel a kérdés, hogy részt vesz-e hulladékgazdálkodási projektben, végül azonban külön útra tértek. A miniszter pozitív példaként említette Szatmár megyét, ahol saját forrásból építették meg a hulladéktárolót, amelynek ellenértékét most fogja visszafizetni az EU.

Borbély László elmondta, annak ellenére, hogy a Környezetvédelmi Operatív Program a tervek szerződései tekintetében uniós szinten első helyen áll, továbbra is gondot jelent az uniós források tényleges lehívási üteme. „A nagy projektek esetében sajnos a megyéknek körülbelül fele nem kötötte meg a szerződést, ezért egy hónapot adtam arra, hogy tisztázzák azokat a – politikai indíttatású – rendszerbeli problémákat, amelyek akadályozzák az előrehaladást” – jelentette ki az RMDSZ-es tárcavezető. Meglátása szerint a választások közeledésével egyre nehezebben fognak haladni a projektek, a pártok mindent megtesznek majd, hogy elgáncsolják egymás projektjeit, annak ellenére, hogy az úgy közérdek. ◀

Gyümölcsöző csemeteüzlet

Sike Lajos

► Annak ellenére, hogy a csapadékhiány miatt a feltételek nem mindenütt a legkedvezőbbek, a szakemberek minél több gyümölcsfacszemete és szőlőoltvány ültetését javasolják ezekben a hetekben, mivel – mint mondják – az őszi plántálás a tavaszival szemben legalább hat hónapi, esetenként akár egy évi előnyt jelenthet. „A márciusi-áprilisi rügyezésig a gyökér jobban elhelyezkedik a talajban, hamarabb beindul a nedvkeringés, könnyebben megfog az oltvány, s gyorsabb a növekedés, mint a tavaszi ültetés esetében” – magyarázta lapunknak Bakk Imre csombordi kertész. A gyümölcs-szaporítóanyagokkal foglalkozó Profi Family vál-

lalkozás vezetője és tulajdonosa tapasztalatból tudja azt is, hogy a csemetekertekben ilyenkor nagyobb a választék, így könnyebben beszerezhetőek a kedvelt fajták.

„Elég a műtrágyából”

A szakember a napokban a bukaresti IndAgra mezőgazdasági vásáron – ahol külön standdal volt jelen – újból meggyőződött, hogy a gazdasági válság ellenére országos szinten élénkülően az érdeklődés a gyümölcsültetés iránt. Igaz, nem annyira a továbbra is tökéhiányban szenvedő vállalkozók körében, mint inkább a gazdák, kistermelők részéről. Ez az érdeklődés szerinte egyes vidékeken olyan erős, hogy oltványból gyakorlatilag min-

den mennyiséget el lehet adni. Különösen sokan keresik a bőtermő, ugyanakkor az időjárás viszontagságainak ellenállóbb alma-, szilva-, körtefajtákat, szőlőnél pedig az olyan, kevesebb permetezést igénylő, nagy szemű csemegét, mint a Néró vagy a Souvenir.

„Egyre jobban érezhető, hogy a vásárlóknak elegendő van a külföldről behozott, műtrágyával felfújt és túlvégyszerezett gyümölcsökből, s jobban bíznak abban, amit maguk termelnek meg” – mutatott rá Bakk Imre.

Fák a szőlőben

Bence Zoltán avasújrósi kertészmérnök szerint a vidéken az elmúlt évekhez hasonlóan idén is elsősorban

csombordi vagy enyedi csemetét részesítenek előnyben, mert eddig az bizonyult a legmegbízhatóbbnak. Megfigyelhető azonban, hogy a múlt évi nagyobb szőlőtelepítések után (volt, aki kétezer nemes tövet ültetett), most inkább a gyümölcsfaoltványokra van nagyobb igény – erről tanúskodnak a települések határában levő, elhanyagolt szőlőparcellák is. Menyhárt Lajos, a máramarosi részeken lévő Szinérváralja ismert kertészeti szakembere is megerősítette lapunknak, hogy a vidéken az alma-, körte-, szilvafacszemete iránt nagyobb az érdeklődés. Ezt elsősorban azzal magyarázza, hogy az olcsó külföldi borok miatt a hazai termést egyre nehezebb eladni. Dull József sarmasági gazda is osztja véleményét.

Mindennek dacára az északnyugati régió települései – Halmi, Avasújváros, Béltek vagy Krasznadobra – a szőlőtermesztésben és borászatban is igyekeznek felzárkózni az ismert borvidékekhez. Bélteken például az utóbbi években ötven hektár szőlőt telepítettek, méghozzá szigorúan az uniós normák szerint. Ebben említésre méltó, hogy a dobrai Kallós Ferenc vállalkozó – akit a legnagyobb szőlőkert-tulajdonosnak tartanak a környék három megyéjében – egy nyertes uniós pályázat nyomán legutóbb 150 hektárnyi táblát ültetett be. ◀

A szőlőtelepítések után ma inkább gyümölcsfák ültetését javasolják a szakemberek

A szerző felvétele

„Kampányparkok” Vásárhelyen

A jövő évi választásokra „hangol” már a Maros-parti város polgármestere

ÚMSZ-összeállítás

► Indiánsátrakat, cowboy-erődöt, szökőkutat, fényorgonát telepítenek Marosvásárhely periferiájára, a Tudor negyedi Diamant térre: a látványos építkezést a napokban adja át a városvezetés, létjogosultságát azonban vitatják az itt élők. A helyi politikusok és civilek közül sokan úgy vélik, a demokrataliberalis polgármester, Dorin Florea minden követ megmozgat, hogy „védjegye” egyértelmű legyen a városban, és lehetőséget kapjon az újrászásra, függetlenül attól, hogy ki lesz a kihívója a magyar szervezetek részéről. Claudiu Maior alpolgármester a legújabb beruházással kapcsolatban úgy nyilatkozott, semmiképpen sem hivatkozhat a tömbházak közé épített luxusjátsszótérre, Marosvásárhely „a parkok és virágok városa”, és a település egyik legnagyobb lakótelepe megérdemli, hogy saját pihenőtelepet kapjon.

Rongyázás vagy városképzés

A lakókat megosztja az építkezés kérdése. „Gondolhatja, hogy fogom én nézni az ablakomból a szökőkutakat, amikor havonta gondot okoz a víz- és a villanszámla kifizetése. Ez nem parkosítás, ez rongyázás” – nyilatkozta a beruházásról a Diamant tér szomszédságában élő Kelemen Piroska nyugdíjas. A fiatal szülők közül többen örömmel követik az augusztus vége óta tartó beruházást. „Egészen megváltoztatja az életünket, hogy ilyen közel hozzánk ilyen

korszerű játszótér lesz, nem fognak unatkozni a lakótelepi gyerekek, és mi is élvezettel fogunk itt pihenni” – vélekedik a szintén itt élő Mariana Cărauşan. Van, aki úgy gondolja: az év végi játszótérelépítés és felújítás már a jövő évi kampány része. „Ez egy hatalmas lakótelep, nagyon sok problémával, sokan elégedetlenek a távfűtéssel, rengeteg fejtörést okoz a parkolás, baj van a tömegközlekedéssel. És mi a válasz minderre? Hogy nesze nektek szökőkutas játszótér. Ha megnyitják, senki sem mondhatja jövőre, hogy a polgármester nem törődik a negyedben élőkkel. Ettől azonban nem lesznek könnyebbek itt a hétköznapok” – fakadt ki Cserjés József Tudor negyedi nyugdíjas.

Florea „reales”

Azt, hogy a „látványpark” mennyibe kerül, még nem lehet tudni. Claudiu Maior alpolgármester a munkálatok megkezdésekor nem árulta el a beruházás költségeit. Tegnap Csegi Sándor alpolgármestertől annyit tudtunk meg, hogy „körülbelül” százötven-kétszáz ezer eurót kóstál majd a szökőkutas-fényorgonás játszótér, de egyelőre nincs pontos összeg, mert az ilyen jellegű építkezéseknél a végelszámolásig még változhat az ár. „A város saját adólejeiből készül a Tudor negyedi építkezés, és ugyan csak a városi polgárok finanszírozták a Somos-tetőn kiépített játszótérrel” – erősíti meg lapunknak Peti András önkormányzati képviselő.

A Somos-tetői játszótér már jóval nagyobb kiadást

jelent: egymillió euróval járultak hozzá megépítéséhez a marosvásárhelyiek. Az olasz tervező által megálmodott – és sokak által biztonsági és esztétikai szempontból is kifogásolt szabadidőközpont – bejáratánál hatalmas kinagyított képen Dorin

Dorin Florea polgármesternek biztosan megtérülnek a marosvásárhelyi luxusjátsszótérek Fotó: Antal Erika

Florea portréja fogadja a látogatót. A polgármester piros vászonnadrágban, kiengetett, népies ingben, választói közül mosolyog a játszótéren pihenő választókra. Néhány méterrel odébb – valamivel kisebb kiadásban – Csegi Sándor alpolgármester arcképe is feltűnik a Bernády György hajdani polgármester által megálmodott erdő tisztásán.

„Magam is meglepődtem, amikor megtudtam, hogy az én portrémat is kiteszik” – re-

agált megkeresésünkre az alpolgármester, aki nem tartja kifogásolhatónak a kiállított bannereket, mert azok – mint érvel – a játszótér szomszédságában álló romos épületet hivatottak eltakarni. Ottjártunkkor a gyerekeiket sétáltató szülők közül mindenki úgy

tón található szabadidőközpont átalakításának szükségességét illetően, a beavatkozás módja alaposan kifogásolható. „Ez az erdő a város tüdeje, és az itt folyó építkezések már teljesen átalakították a jellegét. Semmiképpen sem ez az a zöldövezet,

előrelépésnek nevezte például a városi víz- és csatornahálózat felújítását, korszerűsítését, de a mulasztások közé sorolta a városi parkolóhelyek hiányát vagy a távhőrendszer elégtelen működését, amely az utóbbi évek, évtizedek „dadogó politikájának” áldozata.

„Attól tartok, az uniós forrásokból lehívott pénzeket is kampánycélra használják Vásárhelyen” – foglalt állást megkeresésünkre Kolozsvári Zoltán, az önkormányzat RMDSZ-frakciójának vezetője, aki szerint a városban folyó beruházások zöme „csibumcirikus”. A frakcióvezető szerint hiányzik a koherens, előremutató városfejlesztési koncepció, ehelyett kapkodó, látványos, de haszontalan beruházások folynak. Csak a Somos-tetőn 5,5 millió eurós beruházás történt: ennek egyötöde helyi forrásokból, a többi uniós alapokból származik. „A jelenlegi városvezetés kiszolgálja a Marosvásárhelyen élők egy rétegét, és nem törődik azokkal, akik nincsenek a körön belül” – vélekedik Kolozsvári. A tanácsos szerint az elmúlt három évben a helyi önkormányzat „diktatúra alatt” működött, az RMDSZ-frakció kisebbségben volt ahhoz, hogy hatékonyan tudja érvényesíteni a saját elképzeléseit, vagy meg tudja akadályozni az indokolatlan vagy jogszerűtlen intézkedéseket. „A Somos-tetői beruházás is úgy indult, hogy a polgármesteri hivatal figyelmen kívül hagyta az érvényben lévő építkezési szabályokat” – tette hozzá Kolozsvári Zoltán. ◀

nyilatkozott, hogy szembetűnő a hatalmas reklámfelület. „Hangulatos kép, ahogy mosolyog a polgármester, de bennem a Ceausescu-korszakot idézi fel. És ha belegondolok, hogy az én adólejemből mosolyog Dorin Florea ilyen vidáman, akkor már kevésbé tudom szimpátiával nézni” – válaszolta egy ikerfiatit sétáltató anyuka tegnap, amikor arról kérdeztük: mit szól a politikai hirdetéshez. Peti András szerint bár konszenzus volt a Somos-te-

amit Bernády megálmodott” – érvel a tanácsos.

Kinek kampányol az unió?

Törzsök Sándor, az önkormányzat városrendészeti bizottságának elnöke úgy véli: voltak előnyei is, hátrányai is a Florea-érának, az pedig, hogy ki hogyan használja, vagy nem használja kampánycélokra a városi beruházásokat, eltérően értelmezhető. A politikus jelentős

Kivárnak a MOGYE vezetői Kötelező a személyi szám

Hírösszefoglaló

► Még mindig nem döntött a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem (MOGYE) vezetése a magyar intézetek létrehozásáról annak ellenére, hogy az oktatási minisztérium október elején átiratban szólította fel erre az intézményt – közölte az MTI-vel tegnap Brassai Attila egyetemi oktató, az egyetem tanszékvezető tanára. A hét elején elnapolták az egyetem szenátusi ülését, mivel a testület döntésképtelen volt. Brassai elmondta, hogy a döntéshozó testület 26 román oktatója közül csak 10-en jelentek meg, így a magyar oktatók hiába voltak jelen teljes létszámban. Az intézmény legfőbb fórumának arról kellett volna határozni, hogy módosítja-e az egyetem chartát úgy, hogy létrejöhsenek a magyar intézetek. Az egyetem szenátusa nyáron olyan működési szabályzatot fogadott el, amely nem teszi lehetővé az

egykori tanszékek helyét átvevő, kibővített hatáskörrel rendelkező magyar alegységek létrehozását. Brassai elmondta: az ülés elmaradása ellenére a magyar és a román oktatók tárgyalásokat folytattak, és megállapodtak abban, hogy a jövő szerdai szenátusi ülésig elkészítenek egy tervet arról, hogy milyen szerkezeti formában lehet létrehozni a magyar intézeteket, figyelembe véve a magyar oktatók létszámát is.

Emellett arról is megállapodtak – tette hozzá Brassai –, hogy a román egyetem akkreditációjáért felelős szakhatóságtól és az oktatási minisztériumtól szakértőket kérnek fel, mondjanak véleményt az oktatási törvény alkalmazásáról, és arról, hogy jogszabály-e a magyar intézetek. Az egyetemen nincs elég magyar oktató, de a kisebbségi jogvédők abban bíznak, hogy magyarországi vendégoktatók segítségével áthidalható ez a probléma. A tanszékvezető elmondta:

elképzelték, hogy a felsőoktatási intézmény román vezetői csak „időhúzásra játszanak”, és ennek a taktikának része a bukaresti minisztériumi és akkreditációs bizottsági szakértők véleményének kikérése is. Brassai – aki a Bolyai Kezdeményező Bizottság elnöke is – az után nyilatkozott, hogy az általa vezetett szervezet közleményt adott ki a MOGYE ügyében. Ebben egyebek között azt javasolták az egyetem magyar oktatóinak, hogy „önhatalmúlag alakítsák meg a magyar intézeteket, és közöljék az egyetem vezetőivel, ezentúl csak az intézetek választott tisztségviselőitől fogadnak el utasításokat”. A BKB szerint a magyar oktatóknak bojkotálniuk kellene az egyetem valamennyi döntéshozó fórumának munkáját.

Az oktató hangsúlyozta: ezekhez az eszközökhöz csak abban az esetben folyamodnak az oktatók, ha nem történik gyors előrelépés. ◀

ÚMSZ

► Mindenkit megbírságnak, aki a következő napokban nem közli a számlalóbiztosokkal a személyi számát – jelentette be tegnap az Országos Statisztikai Intézet vezetője, Vergiliu Voineagu. Az intézményvezető cáfolni kényszerült, azt amit a hétvégén a statisztikai hivatal szóvivője, Vladimir Alexan-

drescu mondott: a személyi szám bizalmas adat, és az adatközlő eldöntheti, hogy a számlalóbiztos tudomására hozza-e vagy sem. Voineagu tegnap hangsúlyozta: a szóvivő tájékozatlan volt, az érvényben lévő jogszabályok egyértelműek, és az adatközlés kötelező. A szóvivőt a tévedés miatt menesztették. Azokat, akik a továbbiakban sem hozzák az adatrögzítő

tudomására a személyi számukat, 4500 lejig terjedő pénzbírsággal sújthatják. A számlalóbiztosok visszatérnek azokhoz a háztartásokhoz, ahol eddig nem jegyezték fel a jelzett adatot. A személyi szám rögzítésével kapcsolatban a szociáldemokrata párt politikusai vetették fel, hogy az adatgyűjtés lehetőséget nyújt a választási csalásra. ◀

HIRDETÉS

Hargita Megye Tanácsa

arájlanatokat vár irodai tevékenységre alkalmas, körülbelül 20-25 négyzetméter összfelületű ingatlan bérlésére Farkaslakán.

Elvárások: főút mellett, forgalmas helyen, könnyen megközelíthető legyen gépkocsival és gyalogosan; parkolója, közművesítése, mosdója legyen (villany, víz, központi fűtés, bútorzat, telefon, internet stb. szükséges).

A havi bér tartalmazza a fűtés, a villanyáram, a víz és az internethasználat értékét is.

Kérjük, ajánlatukat 2011. október 31-ig juttassák el Hargita Megye Tanácsa iktatójába.

További felvilágosítást a hivatal 203-as irodájában vagy a 0266-207791-es telefonszámon kaphatnak.

Röviden

Szórványturnéra indul a Különjáró

Petrozsényben lép fel az Aradi Kamaraszínház művésze, Éder Enikő *Különjáró* című estjével szombaton, a színház szórványvidéki turnéjának első állomásán. Ezt követően Arad megyében két helyen, Majláthfalván és Pécskán, Temes megyében Zsombolyán és Igazfalván, Hunyad megyében pedig Petrozsényen kívül még Déván látható az egyszemélyes előadás. Éder Enikő *Különjáró – Dalok, szavak, találkozások* című egyéni estjét egy éve játssza az Aradi Kamaraszínházban.

Ostromállapot a Théâtre de la Ville-ben

Ostromállapot alakult ki Párizs egyik legjelentősebb színházában, a Théâtre de la Ville-ben, miután keresztény fundamentalisták egy csoportja megzavart egy bemutatót. Az Avignoni Fesztiválon már nagy sikerrel játszott mágikus, költői látomást idéző kétszereplős előadás Antonello de Messine egy hatalmas Krisztus-portréja előtt játszódik, s egy apa és fia történetét dolgozza fel, akik együtt élik meg az idős ember leépülését. A zavarkeltőket a vezetőség kérésére rendőrök távolították el a színházból. A kulturális miniszter elítélte a szélsőségesek akcióját, a darab rendezője „megbocsátott” nekik.

Véget ért a Liszt 200

Sipos M. Zoltán

Liszt Ferenc *Szent Erzsébet legendája* című oratóriumával ér véget ma este a Kolozsvári Magyar Operában a háromhetes Nemzetközi Liszt Ferenc Fesztivál.

A nagyszabású produkció a Kolozsvári Magyar Opera zenekara, a Bukaresti Rádió énekkara, a kolozsvári VIP gyerekkórus, valamint Nagy Zoltán, Balla Sándor, Kele Brigitta, Estefan Florin és Veress Orsolya szólisták közreműködésével csendül fel.

„A háromhetes program-sorozat zökkenőmentesen zajlott le, úgy, ahogy azt elterveztük. Minden bizonnyal komolyzene kedvelői is elégedettek voltak a bőséges kínálattal, szinte minden előadást és hangversenyt telt ház fogadott” – értékelte az Új Magyar Szónak a fesztivált Szép Gyula. A fesztiváligazgató hangsúlyozta, a fiatal zongoristák hangversenyére

Oratóriumbotrány Liszt jelenlétében

Liszt Ferenc 1879-ben, barátjával gróf Zichy Géza zeneszerzővel és zongoraművésszel érkezett Kolozsvárra. A látogatáshoz kellemetlen emlék is fűződik, ugyanis a zeneszerző jelenlétében előadott *Szent Erzsébet legendája* az énekes szólisták és a kórus felkészületlensége miatt botrányba fulladt. A „csúfos oratóriumbotrányról” Brassai Sámuel így írt: „Mi pedig ígérjük meg ünnepélyesen, hogy ha még egyszer valamikor nagy művészhez lesz szerencsénk, nem fogjuk az ő darabját saját füle hallatára előadatni. Mert bizony néha a nevetségestől: il n'y a qu'un pas. Liszt tündöklően szép zongorajátéka persze feledtette a Szent Erzsébet legenda disszonáns hangjait.”

A szervezők elégedettek a Liszt 200 fesztivállal, azonban nem teszik évenként ismétlődő rendezvényé

abban az épületben került maradóképpen a hozzá fűzött reményeket, például a *Szentek és Démonok* című színpadi fantáziaként emlegetett összművészeti produkció. „Amint a neve, illetve a stílusmegnevezése is elárulja, kísérleti előadásról van szó, amely a könnyedebb hangversenyekkel szemben nehezebben emészthető, filozofikus problémát boncolgató előadás, amely ugyan tetszett a nézőknek, viszont nem jelent töretlen sikert. Nem az az előadás, amely esetében a csilláron is nézők ücsörögnek” – fogalmazott Szép Gyula.

Az igazgató a Nemzetközi Liszt Ferenc Fesztivál egyik nagy sikerének a Liszt-emlékplakett felavatását tartja.

„Kolozsváron a tábláknak külön történetük van, nézeteltéréseknek, feszültségeknek a kiindulópontjai. A Liszt-emlékplakett elhelyezésével azt gondolom, hogy a fennálló helyzet kezd normalizálódni. A hatóságnak sem volt ellenvetése, hogy egy olyan nagyságrendű zeneszerzőről, mint Liszt Ferenc, megemlékezünk” – hangsúlyozta a fesztiváligazgató. Kérdésünkre kifejtette, a magyar opera minden olyan zeneszerzőről, akinek valamilyen köze volt a kincses városhoz évfordulós ünnepségen emlékezik meg, kisebb-nagyobb rendezvénysorozatok keretében, de ezeket nem kívánják évenként ismétlődő fesztiválképpé alakítani. ◀

Kincsvadászat Vásárhelyen

ÚMSZ

Kincsvadászat címmel rendez középiskolásoknak és egyetemistáknak szóló internetes vetélkedőt a Marosvásárhelyi Kulturális Központ. „Városunk olyan feledésbe merült vagy eddig fel nem fedezett kincseket rejt magában, amelyek Marosvásárhely örökségül szolgál(hat)nak. Kincs alatt értjük a múzeumi műtárgyakat, régi fotókat, utcákat vagy akár a fiatalok által ma már nem ismert híres személyiségeket is” – magyarázta lapunknak Gyárfás Zsuzsa, a vetélkedő koordinátora. Hangsúlyozta, elsődleges céljuk, hogy a versennyel bemutassák és megismertessék a város rejtett kincseit, illetve biztosítsák az értékmegőrzés folyamatoságát. Az ötletes vetélkedőn a négyfős csapatoknak heti feladatokat kell majd megoldaniuk és azokat feltölteniük a *Vasarhely.ro* által biztosított internetes felületre. „A Kincsvadászat másodlagos célja, bevezetni a fiatalokat a webfelületek aktív használatába, a szövegszerkesztésbe és tartalomgyártásba” – magyarázta lapunknak Gyárfás, hozzátéve: a fiatalos, külön erre a célra készült weboldal lehetőséget nyújt egy izgalmas, kreativitással teli megpróbáltatásra. A szervezők a vetélkedő fődíjában is megőrizték a fiatalosságot, Samsung Galaxy okostelefont ajánlanak a nyertes csapat tagjainak. ◀

Fesztiválon ropják a romák

Antal Erika

Újból megszervezi október 29-én, szombaton este a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban a Siloe Egyesület a marosvásárhelyi roma táncfesztivált. Az előadás marosvásárhelyi, sárpataki, koronkai, vajdaszentiványi, geryeszegi és sáromberki cigány néptáncgyűjtések lépnek fel. „A fesztivál folytonosságával, bővítésével, illetve újabb tánc csoportok bevonásával a roma fiataloknak szeretne lehetőséget

nyújtani a kapcsolattartásra és olyan csoportmunkára, amelyre jövőt lehet építeni és amely az integráció folyamatában is hatékonyan segítené” – foglalta össze tegnap sajtótájékoztatóján a Khelipe Roma Táncfesztivál célját Ilonka Sallai Géza programkoordinátor. A khelipe cigány nyelven táncot jelent és ezt a kifejezést szinte valamennyi roma közösség ismeri, használja, azonnal érti, hogy miről van szó – magyarázta lapunknak a szervező, aki ez-

zel a fesztivállal a Romafest elnevezésű, februárban véget ért projektnek szeretne folytonosságot biztosítani, amely a marosvásárhelyi és környékén élő roma fiataloknak nyújtott lehetőséget a tánctanulásra. „A zárórendezvényünkön 500 néző előtt 78 roma fiatal mutatta be táncudását. Ők a projekt után sem hagyták abba a táncot, rendszeres próbákon vesznek részt és céljuk továbbfejleszteni művészetüket, kivinni és bemutatni a tudásukat a nagyvilágban

is” – mondta Ilonka Sallai Géza.

A sajtótájékoztatóon jelen volt Lőrincz Ágnes táncos is, aki a koronkai csapat koreográfusa. Lapunk érdeklődésére elmondta, gyerekkorától táncol, szüleitől és nagyszüleitől leste el az első lépéseket, de tervei között szerepel a továbbtanulás. „Előbb leérettségizem majd egyetemen szeretnék továbbtanulni, hogy igazi profiként taníthassam a táncot” – magyarázta az ÚMSZ-nek Lőrincz Ágnes. ◀

Marionettek Temesváron

ÚMSZ

Sarkadi Bence marionettművészt és két különleges, nonverbális bábéledését látja vendégül ezen a héten a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház. Ma a *Re:Hamlet*, holnap pedig a *Figura Ex Machina* című bábjáték látható a színház stúdiótermében – tájékoztatta lapunkat Katona Mihály, a színház irodalmi titkára. Sarkadi Bence a Budapest Bábszínház Bábszínészképző Stúdiójában tanult, Európa több országában, az Egyesült Államokban és Ausztráliában dolgozott és játszott. Jelenleg egyetemi oktató, kutatási és oktatási területe az angol re-

neszánsz színház, valamint Shakespeare darbjainak bábszínhaji adaptációi.

Re:Hamlet című produkciója felnőtteknek szóló báb-színház, szöveg nélküli, egyszemélyes előadás, „Hamlet marionettel” – ahogy a művész nevezi. A *Figura Ex Machina* című bábjáték, amely minden korosztálynak szól, faragott marionettekkel előadott történetek kapcsolódnak laza füzére. Az előadás már bejárta a világot Görögországtól Ausztráliáig, Belgiumtól Spanyolországig, Kolumbiától Kanadáig, és már több szakmai díjban is részesült, 2008-ban például a 20. Genfi Nemzetközi Bábfesztiválon elnyerte a Luk Vincent Award for Young Talent díjat. ◀

Sütő-mentes az Új Színház

Hírösszefoglaló

Nem játszhatja Dörner György az Új Színházban a beharangozott Sütő András-darabot, mert jogörökösai letiltották a *Káin és Ábel* című drámát. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Tarlós István budapesti főpolgármester október 6-án nevezte ki az Új Színház élére Dörner Györgyöt. A kinevezés a magyarországi és a határon túli, köztük erdélyi színházvezetők részéről is komoly tiltakozást váltott ki. A Sütő-jogörökösök előtt ko-

rábban többek között Jirzi Menzel és Pokorny Lia jelezte, hogy nem kíván Dörnerrel dolgozni. „Az Új Színház újonnan kinevezett igazgatójának pályázata és közéleti megnyilvánulásainak szellemisége annyira eltér az öt éve elhunyt Sütő András író életművétől, toleranciát küzdő életfelfogásától, hogy az ellentéteket áthidalhatatlannak találjuk. Így a pályázatnak a »Káin és Ábel« című dráma bemutatására vonatkozó terve nem valósulhat meg. Nem járulunk hoz-

zá, hogy az Új Színház Sütő András-műveket állítson színpadra” – olvasható Sütő András jogörökösének a *Színház.hu*-hoz eljuttatott levelében. Závada Pál már korábban közölte, hogy nem engedi, hogy Dörner színháza bemutassa a *Jadviga párnája* című regénye színpadi változatát.

A *Die Welt* című német lap tegnap »Antiszemita gulyás« címmel kommentárban foglalkozott az Új Színház élére történt kinevezésekkel. Paul Jandl, a német konzervatív napilap írásának szerzője

beszámolt a „kulturpolitikai döntés” elleni tüntetésekről, hangoztatva, hogy Csurka István intendánsi, illetve Dörner György igazgatói kinevezése az illetékes testületek megkerülésével, „állítólag egészen felülről érkezett megbízás” alapján történt. A cikkíró a kinevezések kapcsán a többi között azt hangoztatta, hogy a Fidesz fokozatosan – ugyanazon minta alapján – alakítja át az ország kulturális térképét, harmadrangú, Fidesz-hű művészeket helyezve fontos pozíciókba. ◀

Sarkadi Bence marionett-előadással vendégeskedik Temesváron

Kinofest Bukarestben

A világ digitális filmtermésének legjobbait vetítik a fővárosban

F. I.

Három helyszínen több száz filmet kínál a holnap kezdődő Kinofest Nemzetközi Digitális Filmfesztivál a fővárosban. A Bukaresti Magyar Kulturális Intézet társszervezésében zajló filmes szemlén több filmet premierként mutatnak be Romániában, a filmvetítés mellett pedig műhelymunkák, kiállítások és koncertek is lesznek a háromnapos rendezvényen. „Reményeink szerint ezzel a fesztivállal, illetve a köréje csoportosuló kísérőrendezvényekkel teljesebb élményt tudunk nyújtani a digitális művészetek szerelmeinek” – fogalmazott a rendezvény sajtótájékoztatóján Valentin Partenie fesztiváligazgató. Elmondása szerint elsődleges céljaik között szerepel a hazai,

román és magyar filmek támogatása. „Nem tudunk anyagilag is hozzájárulni a hazai filmtermék gyarapításához, de besegítünk az alkotások népszerűsítésébe” – jelentette ki a fesztiváligazgató, aki középiskolásokat és egyetemistákat is vár a rendezvényre, ahol bevezetik őket a digitális filmkészítés rejtelmeibe. „Manapság már nagyon könnyű digitális filmet készíteni, a szükséges technikai eszközök ma már nem jelentenek hiánycikket, egy kis képzés egy jó ötlet, és már kész is a film. Ezt viszont kevesen tudják. A legtöbbben még mindig úgy tekintenek a filmkészítésre, mint valami mágikus tevékenységre” – magyarázta Partenie.

Mint mondta, a viszonylag könnyű filmkészítés miatt külföldön rengeteg alkotás születik,

Spanyolországban például évente közel háromezer rövidfilm készül, nagy részük digitális technikával, éppen ezért a fesztivál művészeti stábjá nagyon sok spanyol alkotást válogatott be a programba. „Én személy szerint inkább megnézek egy spanyol rövidfilmet, mint négy másikat” – mondta a fesztiváligazgató, aki szerint a Kinofest Nemzetközi Digitális Filmfesztivál kínálata a rövidfilmvilág trendjeihez igazodik. „Felsorakoztatjuk az összes olyan alkotást, amely mérföldkönek számít a rövidfilmek történelmében, kezdve az egyperces alkotásoktól a negyedórásokig, technikai megkötöttség nélkül. Ezenkívül itt lesznek az animációs nagyhatalmak, Tajvan, Japán és Németország filmes küldöttei is” – hangsúlyozta Valentin Partenie.

Lapunk kérdésére elmondta, az Kinofest Nemzetközi Digitális Filmfesztivál egyetlen hátránya, hogy low cost fesztiválként nincsenek meghívottak, a filmeket nem kísérhetik el az alkotók. „Úgy vélem, a hazai filmeseknek óriási előnyére válna, ha találkozhatnának egy-egy neves rendezővel, hisz a filmművészetnek ez az ága nincs képviselve sem az Erdélyi Nemzetközi Filmfesztiválon, sem az Anim’esten. Amolyan mostoha gyerek Romániában” – jelentette ki a fesztivál igazgatója. Felvetésünkre, hogy a fesztivál filmjeit tervezik-e bemutatni más városokban, elmondta: idén Temesvárra és Galacra viszik el a fesztivált, de több iskolával is partnerségben állnak, válogatást vetítenek a fesztivál kínálatából és előadásokat is tartanak. ◀

Sztársarok

Budapesten forgat Brad Pitt

Hírösszefoglaló

Budapesten, a régi kőbányai konzervgyár épületében forgatja *World War Z* című filmjének akciódús fináléját Brad Pitt Oscar-jelölt, Aranyglóbusz-díjas amerikai színész. William Bradley „Brad” Pitt az Oklahoma állambeli Shawnee-ben született, 1963. december 18-án. Középiskolai diákként Pitt többféle sportot űzött, rendszeresen részt vett iskolai vitakörökben és musicalekben is. 1982-től a Missourii egyetemen kezdett újságírást és marketinget tanulni. 1985-ben, két héttel a diploma megszerzése előtt félbehagyta tanulmányait, és Los Angelesbe utazott, hogy színészi leckéket vegyen. Amikor megkérdezték, miért döntött így, a következőket felelte: „A diploma megszerzésének közeledtével különös érzés lett úrrá rajtam. Szerettem a filmeket. Egyszer csak belém hasított a felismerés: ha a filmek nem jönnek el hozzám, nekem kell utánuk mennem.” Mielőtt sikeres lett, többek közt sztriptiztáncosok limuzinos fuvarozásával, hűtők szállításával kereste kenyerét, illetve óriáscsirkének öltözve reklámozta az El Pollo Loco étteremláncot. Az 1980-as évek végén olyan népszerű televíziós sorozatokban kezdett szerepet kapni, mint a *Dal-*

Brad Pitt amerikai színész *World War Z* című filmjét forgatja Budapesten, ahová felesége, Angelina Jolie is elkísérte

las, *21 Jump Street*, *Growing Pains* és *Head of the Class*. 1991-ben sikerült az áttörés az év egyik legnagyobb sikerfilmjében a *Thelma és Louise*-ban. A sikert a *Folyó szeli ketté* és a *Hetedik* című filmek tették teljessé. Azóta több nagy sikerű film szereplőjeként találkozhattunk vele. A színész legnagyobb bevételi sikerét a *Troja*

(2004) és a *Mr. és Mrs. Smith* (2005) című filmekkel érte el. Filmes szerepeivel eddig két Oscar-jelölést és négy jelölésből egy Golden Globe-díjat nyert el. Pittet a világ legvonzóbb férfiai között tartják számon, magánélete a bulvársajtó kedvelt témája. Gwyneth Paltrow Brad Pitt menyasszonya volt 2 évig (1995-

1997). Kapcsolatuk befejeződése után Brad Pitt öt évig Jennifer Aniston férje volt, 2005-ben Angelina Jolie-vel létesített a média által nagy érdeklődésre számot tartó párkapcsolatot, jelenleg élettársi kapcsolatban élnek és három örökbe fogadott, valamint három vér szerinti gyermekük van. ◀

Kettős tükör

„A király beszéde” – tegnap óta talán ez a szin-tagma hangzott el a legtöbbit a román médiában. A Huidu-ügybe beleőrült hazai bulvársajtó egyből abbahagyta az amúgy nem rá tartozó ügy idétlen módon történő taglalását, és I. Mihály méltatásába fogott. Én azonban bánkodom, mert az dlszenzációkra szakosodott hazai médiának sikerült egy újabb eseményt félreértelmeznie. Nem vették észre a jámborok, hogy Mihály nem Romániát megváltani jött, hanem azt megdorgálni. Az erkölcstelenség és butaság ellen szóló hajdani felség szavait hallván egyik honatyja sem tépte meg ruháját, és nem szórt hamut magára, hanem önfeledten tapsolt. Sajnos, ezt szokták meg a nagyrészt komcsi külsőségekkel való hivalkodásokra szakosodott szenátor és képviselő urak – de mivel az őket megválasztó „istenadta nép” is így viselkedik, hát megbocsátható nekik, ha nem roskadnak magukba a Méltóság dörgedelmenek hallatán.

(prier)

Röviden

Jacko a legjobban kereső halott sztár

A 2009-ben elhunyt Michael Jackson 170 millió dolláros bevétellel lett első a legtöbbit kaszáló néhai sztárokat bemutató Forbes listáján – írja az MTI. A pop királya már a 2010-es összesítésben is a lista élén végzett, halála óta hatalmas a kereslet a korábbi albumai iránt. Az elhunyt sztárok bevételi rangsorában Elvis Presley foglalta el a második helyet 55 millió dollárral, a harmadik Marilyn Monroe lett 27 millióval. A márciusban elhunyt Elizabeth Taylor 12 millió dollárral az ötödik helyre került.

Postafiók

„Zöld szám” az ÚMSZ-olvasóknak

Kedves olvasóink! Az utóbbi időben ismét megszaporodtak a posta által kézbesített *Új Magyar Szó*-előfizetésekkel kapcsolatos reklamációk. Egyik Fehér megyei előfizetőnk arra panaszkodott, hogy megszüntették a postahivatalt a szomszéd faluban, így egy postásra már három falu jut, és emiatt hetente egyszer vagy kétszer, csomagban kapja meg lapszámainkat. Panaszát továbbítottuk Petra Dumitrescunak, a Román Posta sajtóterjesztésért felelős igazgatójának, aki leszögezte: a postásnak minden körülmények között, mindennap ki kell vinnie az újságot, és ez a szabály az egész ország területére vonatkozik. Egy másik előfizetőnk Szeben megyéből jelezte, hogy a postás, aki oda kihordja a lapot, kilátásba helyezte: ha olvasóink nem nála fizet elő az *Új Magyar Szó* 2012-es lapszámaira, többé nem hordja ki neki a lapot. Petra Dumitrescu megnyugtató, hogy intézkedik az ügyben. Az igazgató arra kért, hogy hozzunk a tudomására minden, a postai terjesztéssel kapcsolatos problémát, ezért kérjük mi is olvasóinkat: jelezzék ezeket a gondokat Béres Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen. Köszönjük!

Megjelent a ME.dok új száma

ÚMSZ

Megjelent a *ME.dok* című médiatudományi folyóirat idei harmadik, utolsó előtti száma. A negyedévente megjelenő lapot a Kolozsvári Kommunikáció- és Médiautató Intézet adja ki, főszerkesztője Cseke Péter, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem újságírási tanszékének professzora. A C kategóriájú tudományos folyóirat legújabb kiadása tíz, médiatörténettel és médiatudományról foglalkozó tanulmányt tartalmaz. A Magyarország határain kívül egyedüli magyar nyelvű

médiaelméleti folyóiratként megjelenő lapot 2006-ban alapították az újságírási tanszék akkori doktorandusai, és azóta számtalan, magyar, román és angol nyelvű írással gazdagította az erdélyi (de nem csak...) tudományos életet. A mostani lapszám is széles spektrumot fed le – olvashatunk benne nyomtatott sajtó, rádiós, tévés és elméleti vonatkozású cikkeket is. Mivel nincs helyünk felsorolni az összeset, a teljesség igénye nélkül szemlélünk pár írást. Kiemeljük Kozma Csaba *Mi-tudat és ellenségkép a szocializmus végén és az azt követő másfél*

évtizedben (1989–2004) című, kiforrott, objektív, önmagáért beszélő írását, de olvashatunk rövid, hangulatos összeállítást a fergeteges sikerű, 2008-as *Bahrta!* című filmért is, „felelős” filmrendező, Lakatos Róbert Árpád „tollából”. A Marosvásárhelyi Rádió hallgatóinak ismerős lehet László Edit neve, de hazai, elismert szakemberek mellett a legújabb *ME.dok* a University of South Florida diákjainak kutatásából is publikál. A médiatudományi folyóirat *Medok.ro* honlapjáról ingyenesen letölthetők a kiadvány korábbi számainak cikkei. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....

Cím:.....

.....

tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....

.....

.....

.....

.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 030032, Bucureşti, Lipscai nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Október 27., csütörtök

Az év 42. hete és 300. napja, hátravan 65 nap

Ma Szabina és Zelma napja van.

A Szabina a Szabin férfinév női párja. Jelentése: a szabin néphez tartozó.

A Zelma az Anzelma és a Szalóme német alakjainak a beceneve.

Holnap a Simon és Alfréd nevéük ünnepe.

Évforduló

- 1553 – Kálvin máglyára küldi Szervét Mihály (eredeti nevén: Michel Servet, Miguel Serveto) spanyol orvost, jogászt és vallásfilozófust.
- 1925 – Fred Waller feltalálja a vizisít.
- 1938 – DuPont bemutat egy új szintetikus anyagot, amit ma nejlonnak (nylon) nevezünk.
- 1946 – Az első szponzorált televízióadás („Geographically Speaking”, a szponzor a Bristol-Myers).
- 1998 – A szerb hadsereg formálisan kivonul Koszovóból, átadva az irányítást a NATO-nak.

vóból, átadva az irányítást a NATO-nak.

Vicc

– Mi az abszolút szemétség?
– Struccot megijeszteni betonúton.

Recept

Almás vöröskáposzta
Hozzávalók: 40 dkg vöröskáposzta, 10 dkg hámozott alma, 5 dkg hagyma, 2 szem szegfűszeg, 1 babérlevél, 2 dkg zsír, 1 dl húsleves, 1 ek ecet, cukor, só, bors.

Elkészítése: A torzsájától megtisztított vöröskáposztát vékony csíkokra, az almát vékony szeletekre vágjuk, a tisztított hagymát pedig megtűzdeljük a szegfűszeggel és a babérlevéllel. A zsírt felforrósítjuk beletesszük a káposztát és az almát, elkeverjük ecettel, cukorral sóval, borssal, hozzáadjuk a hagymát, a húsleveset és közepes lángon 30-40 percig pároljuk. Időnként megkeverjük.

Ma

A következő napok időjárása

Péntek
14°C
Bukarest
Folytatódik a derült, napos, száraz idő, délelőlel időnkénti felhősödéssel.

Szombat
14°C
Bukarest
Továbbra is anticiklon határozza meg időjárásunkat, derült időre számíthatunk.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	1°C
Brassó	13°C	-2°C
Bukarest	12°C	1°C
Csikszereda	13°C	-2°C
Kolozsvár	14°C	-1°C
Marosvásárhely	15°C	0°C
Nagyvárád	16°C	2°C
Szatmárnémeti	16°C	1°C
Temesvár	15°C	1°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklonális hatás alakítja időjárásunk képét, túlnyomóan derült lesz az ég, legfeljebb délnyugaton szűri meg fátyolfelhőzet a sok napsütést illetve délkeleten lesznek hosszabb felhős időszakok.

Gondolatjel

Visky István rovata

Vannak emberek, akik hatvanévesen fiatalabbnak érzik magukat, mint húszévesen. A fiatalág érzése a gondtalan örvendezésből és meglepésből fakad. Erre valóban inkább ifjú korban alkalmas az ember. A felnőtt kor aztán meg hozza az örökös hiányérzetet, ami esztelen és erőpazarló dolgokra veszi rá az embert, és

amit röviden csak életnek szoktunk nevezni. Az idős kor egyik nagy ajándéka a higgadt bölcsesség. Amikor már a kevés is elég, és az öröm nem függ dolgoktól, hanem már a napsütés és a tiszta ég is elég ok az örvendezésre. Aki legalább idős korára nem találja meg a gondtalan ifjúságot, az nyugodtan elmondhatja magáról, hogy hiába élt.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Sok feladat előtt áll, de a csillagok sikert garantálnak. Szerencsére testileg fitt, és lelkiileg is kiegyensúlyozott. A lehetőségeket használja ki!

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
A kapcsolatok fontos szerepet kapnak a mai napon. Az aspektusok szerencsére befolyással hatnak. A kommunikációt illetően nyíljon meg, legyen őszinte az emberekhez.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Ígéretes hatások érik a mai napon. Az élet minden területén kedvezőek a kilátásai. Hívja meg legjobb barátait egy délutáni kikapcsolódásra.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Felesleges erőfeszítés és nem kevés kellemetlenség várja ezen a napon. Nem a kevés pénz, hanem a sok kiadás okozhat gondot. Ott-honi kötelezettségeinek most nehezen tud eleget tenni.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Váratlan helyzetbe került, amelyben most kiderülhet, mennyire képes reagálni a változó körülményekre. Próbálja meg összeszedni az érveket, vagy meghallgatni családja véleményét.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Nyugtalan, pedig nincs rá különösebb oka. Harmonikus, kiegyensúlyozott napra számíthat.

Folyamatosan belelendül a munkába.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Ma kezdi feltalálni magát egy másfajta munkakörben. Vállalkozásai beindultak, és ha megismerve is olykor a buktatóktól, a legrosszabbtól talán most már nem kell tartani.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Fantasztikusan szép és kellemes nap következik az ön számára. Jobb a hangulata, a közérzete, és sokkal megértőbb, türelmesebb, mint máskor.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Kellemetlen napra számíthat. Heves viták lehetnek partnerével, és eléggé feszült a hangulat a családjában is. Meglepő fordulatok nincsenek kizárva.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Jó, ha naprakész információkkal rendelkezik, munkájában sokat segítik a tények és adatok. Használja ki a kedvező bolygóhatásokat.

VÍZÖNTÖ (I. 21.–II. 19.)
Izgalmas feladatok várják a mai napon. Esélye van olyan lehetőségre, ami különbözik a másokétól, amivel kitűnhet a többiek közül. Kedvese boldogan fogadja.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Jó erőben van, és remek a hangulata. Jó lehetőség adódik arra, hogy egyedül legyen és elgondolkodjon saját problémáiról. Hallgassa meg kedvese tanácsait.

Vadászkaland

Horváth István

***	KÉTSARKU	FRIDERIKA BECÉZVE	***	APU TÁRSA	LYUK (NÉP.)	AZ URÁN VEJJELE	LEHETLEN	SZÖVEGET JAVÍT	KIRÁNDULOK AUTÓJA HÚZZA
VÉDFAL KÖZEPEI			SZUNDIT A BABA MASSA FEST						
TEHERÁNBÓL VALÓ						OLASZ NOB-JEL HAJNAL ELŐTTI			
GOMBBAL JÁTSZIK									
CSÉPLÉSI MARADEK					LÉPEGETŐ BÖRTÖN (ARGÓ)				
... TAYLOR; EGYKORI SZINESZNO				OÁZIS A BABA KÉST ELEZŐ				A TÖBBES SZAM JELE NEM KÜLÖNBÖZŐ	
CSODÁLKOZÓ BETŰI	IFJÚSÁGI (RÓV.) ADRIANN BECÉZVE					TEOFIL BECÉZVE ... TAC; CUKORKA			
TÉLI ALMA							ÜRES GÖC! MORZEHANG		
AZONOSÁG									
HAVON SIKLÓ					MACSKANEV				

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS
Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Focimaraton a DNA-nál

Mititelu ötvenmillió eurós kártérítést kér a Craiovai U kizárása miatt

Labdarúgás

V. Ny. R.

A hazai labdarúgó-testület vezérkarának tagjai egymásnak adták át a kilincset az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) tegnap. Ahogyan arról korábban beszámoltunk, a DNA behívta a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) végrehajtó bizottságából azokat, akik aláírták a Craiovai Universitatea kizárását. Tudomásukra hozták, hogy hivatali visszaélés gyanúja miatt bünvádi eljárást indítottak ellenük, s két hetük van arra, hogy ártatlanságukat bebizonyítsák – ezt már Marian Rusen ügyvédje nyilatkozta, amikor védenével kijött a DNA székházából. Cristian Bobar ügyvéd nélkül érkezett, mert nem érzi magát vétkesnek. „Vállalom a felelőséget a szavazatomért, azokra az iratokra alapozva hoztam meg, amelyeket a jogászoktól kaptam napokkal előtte. Ennek az ügynek semmi alapja sincs” – mondta. Hasonlóan vélekedik Ștefan Sana is, őt sem kísérte védő, úgy gondolja, hogy helyes döntést hoztak a Craiova ügyében.

Adrian Mititelu futballklubjának tagságát még július huszadi-

Az Országos Korruptióellenes Ügyészség bünvádi eljárást indított Paul Costaș és FRF-s társai ellen

Fotó: Mediafax

kán vonták meg, ideiglenesen, amiért nem volt hajlandó viszályozni a FRF elleni civil peritől. Amint az ismert, a futballvilágban a sportbíróknak kell döntenie a vitás ügyekről, így Dumitru Dragomir, a Labdarúgó Profiligá (LPF) elnöke és egyben a FRF végrehajtó bizottságának alelnöke szerint teljesen szabályosan jártak el, csupán betartot-

ták a futballban érvényes nemzetközi szabályokat. Mititelu viszont október hatodikán okirathamisítással vádolta meg a végrehajtó bizottságot, állítása szerint a kizárásáról szóló dokumentum nem egyezik az ülésen történtekkel, és jogtalanul zárták ki. Abban már nem reménykedik, hogy visszakaphatja a kizárás miatt elvesztett játékosait – a

futballisták szabadon igazolhatóvá váltak, és elmentek a csapatól – ezért ötven millió eurós kártérítést igényel, szeretné a FRF elnökét, Mircea Sandut a rács mögött látni. Úgy gondolja, hogy a DNA bebizonyítja az igazát, mert az ügyészek szerint a FRF indoklása nem helytálló az ügyben. A szövetség ugyanis nem konkretizálta a Craiova szabálységeit, a klub nem a szövetséget perelte, hanem Victor Pițurcă, nem adtak lehetőséget a klubnak a védelemre, és döntésükkel több mint egymillió eurós kárt okoztak neki.

Ma Dragomirnak, holnap pedig Sandunak kell ellátogatnia a DNA-hoz, majd várhatóan két hét múlva újra behívatnak mindenkit kihallgatásra. ◀

Lemondott a fegyelmi bizottság elnöke

Ion Doru Neagun már nem kell eldöntetnie, hogy eltiltja-e a Steaua–Rapid-futballmérkőzésen verekedő játékosokat, vagy sem, tegnap ugyanis hivatalosan lemondott a Labdarúgó Profiligá (LPF) fegyelmi bizottságának éléről. A testület vezetője a sajtóban róla megjelent rágalmozó cikkek hatására döntött a távozás mellett, a LPF közleménye szerint Neagu már nem tudta

tisztességesen ellátni a feladatait ebben a negatív hangulatban. A bizottság elnökét, a sportág több képviselője is a LPF elnök, Dumitru Dragomir „végrehajtójának” tartotta. Sajtóinformációk szerint Adrian Neagunak van a legnagyobb esélye arra, hogy betöltse a megüresedett funkciót. Az ügyvéd korábban már volt a testület alelnöke, ám arról személyes okokra hivatkozva lemondott.

Klubrekordot ünnepelt Xavi

Labdarúgás

Híresszefoglaló

Góllal ünnepelte klubrekordját Xavi, a Granadát kedd este 1-0-ra verő Barcelona FC labdarúgója a spanyol élvonalbeli bajnokság tizedik fordulójában. A világbajnok középpályás – aki a 33. percben egy remek szabadrúgásból volt eredményes – 392. bajnoki meccsén lépett pályára a katalán egyesületben, ezzel túlszárnyalta az addigi csúcstartó Miguelit. Az összes sorozatot tekintve már korábban is Xavi állt a képzeletbeli rangsor élén, azt a rekordját most 591 találkozóra javította. A válogatottban 140-szer szerepelt már, 2008-ban Eb-t, 2010-ben vb-t nyert a csapattal. A Primera División tizedik fordulójának másik keddi mérkőzése 2-2-es döntetlennel zárult Sevillában, ahol a Racing Santander vendégeskedett. A tegnapi mérkőzéseket lapzártánk után kezdték, míg ma Espanyol–Betis, Athletic Bilbao–Atletico Madrid-találkozók lesznek.

Olaszországban is hétközi fordulót tartanak, amelynek nyitómérkőzésén a Juventus 2-1-re legyőzte a vendég Fiorentinát. A kilencedik etap tegnapi összecsapásait lapzártánk után kezdték, míg ma Palermo–Lecce-találkozó lesz.

Angliában, Németországban és Franciaországban kupameccseket rendeztek kedd este. Az angol Ligakupában nem történt meglepetés: a Manchester United 3-0-ra nyert az Aldershot alakulata ellen és továbbjutott, akárcsak az Arsenal, amely a Boltont múltá felül 2-1-re, míg a Cardiff 1-0-s győzelemmel a Burnley ellen jutott tovább. A Német Kupa továbbjutói: Düsseldorf (3-0-ra verte az 1860 Münchent), a Mönchengladbach (büntetőrúgásokkal nyert 4-3-ra a Heidenheim ellen), a Borussia Dortmund (2-0-ra nyert a Drezda ellen), Hoffenheim (2-1-re verte a Kölnit) és a Hamburg (hosszabbítás után 2-1-re nyert Trier ellen). A francia Ligakupában kedden a Marseille-i Olympique jutott tovább, miután 4-0-ra legyőzte a Lens-t. A tegnapi mérkőzések mindhárom sorozatban lapzártánk után kezdődtek.

Magyarországon tegnap fejeződött be a kupa negyedik fordulója, s továbbjutott a Haladás, a Kaposvár II, a DVTK, a Győr, a Békés csapata, a Kaposvár I, a Kozármiszlény, a Videoton, a PMFC, a Baja, a DVSC, az FTC, a Kecskemét, a Putnok, az Újpest és az MTK. Volt néhány igen gólzáporos mérkőzés is, a Ferencváros például nem kevesebb mint 5-2-re verte a Szolnokot, a Győr pedig 9-2-re iskolázta le Jánossomorját. ◀

Továbbollózott az Oțelul

Labdarúgás

ÚMSZ

Liviu Antal bravúros góljával jutott tovább a Galaci Oțelul labdarúgócsapata a Román Kupa nyolcadöntőjéből kedd este. A középpályás sokáig a fiókcsapatba volt száműzve, visszatérve az élvonalbeli együtteshez most cseréként, a 68. percben léphetett pályára a Marosvásárhely ellen. Ekkor – Paraschiv találata után – 1-0-ra vezetett Dorinel Munteanu alakulata, de Subotic a 82. percben kiegyenlített, s újraélesztette a vásárhelyi reményeket. Szinte már mindenki hosszabbításra számított, amíg a 85. percben büntetőt fújtak a galaciak javára. Csakhogy Antal egy bődületes kapufát rúgott a tizenegyesből, de a helyzet ezzel nem ért véget, s amikor a 87. percben visszakerült hozzá a labda, egy ritkán látható ollózással állította be a 2-1-es végeredményt. „Az utóbbi időben Dorinel ott vert meg, ahol ért, de majd ő is sorra kerül. Most a bajnokságban való szereplésünk a fontos” – mondta kissé csalódottan Selymes Tibor, a Marosvásárhely edzője. A galaciak viszont ünnepeltek, hiszen a Medgyesi Gaz Metan után ők is szerepelhetnek a sorozat következő etapjában.

Kettejük mellé csatlakozott tegnap a Tg. Jiu-i Pandurii is, miután büntetőrúgások után 3-2-re legyőzte a Brassói FC-t. Lapzártánk után a Dinamo–Severini Gaz Metan-meccset rendezték, míg ma Vaslui–Galaci Dunărea (16 óra *Dolce Sport*), Ploiești-i Astra–Ploiești-i Petrolul (17.30 óra, *Dolce Sport 2*), Otopeni–Rapid (19 óra, *Sport.ro*), Temesvári Poli–Steaua (20.45 óra, *ProTV*). A Béga partinak ez a találkozó nem csupán a továbbjutásért zajlik majd, hanem egyben presztízsharc is lesz, hiszen szerintük a Steaua miatt zárták ki az élvonalból a most második ligában szereplő együttest. A Steauánál pedig nagy szükség lenne egy pozitív eredményre, egy Temesvár elleni kudarc akár Ilie Stan edző állásába is kerülhet. A csapat felállításába is kerülhet. A csapat felállításába is kerülhet. A csapat felállításába is kerülhet.

A Román Kupa ebben a szakaszában egyetlen mérkőzésen dől el a továbbjutás. ◀

Röviden

Mariana Bitang csalódott

Csalódottságának adott hangot a román olimpiai tornászválogatott edzője, Mariana Bitang amiért sportolói alulteljesítettek a tokiói világbajnokságon. A szakvezető tegnap Izvorani-ban, faültetés alkalmával magyarázta: „Nem haragszom, de csalódott vagyok, mert nem szoktam ahhoz, hogy dobogós helyezésként gyengébb helyezésként dolgozzak.” Nagyon reméli, hogy tanítványai összeszedik az akaraterőjüket, mert szerinte csak az hiányzik a sikerhez.

Visszatér Rääkkönen?

Finn lapértesülések szerint elképzelhető, hogy Kimi Rääkkönen aláírt a Williams istállónak, s jövőre visszatér a Forma-1-es autós gyorsasági világbajnokságba. A finnek 2007-ben világbajnokságot nyert pilótája 2008 végén távozott a száguldó cirkuszról és a raliban próbált szerencsét. A 32 éves Jégember most Rubens Barrichello helyére érkezik a Williamshez, és ha valóban visszatér, akkor hat világbajnok versenyezhet egyszerre a 2012-es szezonban.

Érvényesült a papírforma

Meglepetéstől mentes volt a jégkorong-MOL-liga alapszakaszának keddi játéknapja, a Székesfehérvár ugyanis 7-4-re nyert Újpesten, a Steaua pedig 7-2-re kikapott Miskolcon. Legközelebb pénteken rendeznek mérkőzéseket Újpest–Dunaújváros, Miskolc–Fehérvár és Ferencváros–Csíkszereda párosítással.

Új edző érkezett Pápára

Ifjabb Bene Ferencet nevezték ki tegnap a magyar élvonalbeli bajnokságban szereplő Lombard Pápa vezetőedzőjének. Az U18-as válogatottat irányító szakember Véber Györgyöt váltja a kispadon, akivel a klub hétfőn közös megegyezéssel bontott szerződést. A Pápa jelenleg a kilencedik helyen áll a ligában.

Sarapova vereséggel kezdett

Marija Sarapova (*képünkön*) kikapott a isztambuli Bajnokok Tornájának nyitómérkőzésén. A Fehér csoportban szereplő orosz teniszező az ausztrál Samantha Stosurral szemben maradt alul 6-1, 7-5-re.

A Törökországban zajló női torna Piros csoportjában a cseh Petra Kvitova 6-2, 6-4-re verte a fehérorosz Vera Zvonarevát, míg a dán Caroline Wozniacki a lengyel Agnieszka Radwanskát múltá felül 5-7, 6-2, 6-4-re.

Elvérezték a zilahiak

Sima 3-0-s vereséget szenvedett a Zilahi Remat férfi röplabdacsapata kedd este a Bajnokok Ligája B csoportjának második fordulójában. A Nagybanján rendezett találkozón egyértelműen az orosz Zenit Kazany akarata érvényesült, így a román bajnoknak ez már a második kudarca a sorozatban.